

ด่วนมาก

ที่ พท ๐๐๒๓.๔/ว ๒๕๕๐

ศาลากลางจังหวัดพัทลุง
ถนนราเมศวร์ พท ๙๓๐๐๐

๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๘

เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕

เรียน หัวหน้าส่วนราชการ ทุกส่วนราชการ นายอำเภอ ทุกอำเภอ นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง นายกเทศมนตรีเมืองพัทลุง นายกเทศมนตรีตำบล ทุกแห่ง และนายกองค้การบริหารส่วนตำบล ทุกแห่ง

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนมาก ที่ มท ๐๘๐๔.๕/ว ๑๙๘๐

ลงวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๖๘

จำนวน ๑ ชุด

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแจ้งว่า พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบการบังคับใช้กฎหมายฉบับใดเป็นผู้รับผิดชอบการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายฉบับนั้นว่าการบังคับใช้กฎหมายได้ผลตรงตามวัตถุประสงค์ของการตรากฎหมายนั้นมากน้อยเพียงใด คู่มีค่ากับภาระที่เกิดขึ้นแก่รัฐและประชาชนหรือไม่ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนามากกฎหมายให้สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๘ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจะต้องประเมินผลสัมฤทธิ์พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ เพื่อเป็นการสร้างการรับรู้และรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและประชาชนตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ จึงได้จัดทำประกาศกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยเปิดรับฟังความคิดเห็นตั้งแต่วันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๘ ถึงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๘ ผ่านทางระบบกลางทางกฎหมาย (www.law.go.th) ดังนั้น เพื่อให้การรับฟังความคิดเห็นเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงขอความร่วมมือส่วนราชการ อำเภอ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและประชาชนร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายปรีชา นวลน้อย)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดพัทลุง

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด

กลุ่มงานกฎหมาย ระเบียบและเรื่องร้องทุกข์

โทร ๐-๗๕๖๑-๗๕๖๑-๒ ต่อ ๑๔๑,๑๔๒

โทรสาร ๐-๗๕๖๑-๗๕๖๐

ทอ. ๖๕

ศาลากลางจังหวัดสุพรรณบุรี
เลขที่ 4880
วันที่ 08 พ.ค. 2568

จด.พัสดุ
เลขที่ 5020
วันที่ 08 พ.ค. 2568
เวลา

ด่วนมาก

ที่ มท ๐๘๐๔.๕/ว ๑๙๙๐

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา กทม. ๑๐๓๐๐
เลขที่รับ 191

๖ พฤษภาคม ๒๕๖๘

วันที่ ๐๘ พ.ค. ๒๕๖๘

เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาประกาศกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบการบังคับใช้กฎหมายฉบับใดเป็นผู้รับผิดชอบการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายฉบับนั้นว่าการบังคับใช้กฎหมายได้ผลตรงตามวัตถุประสงค์ของการตรากฎหมายนั้นมากน้อยเพียงใด คู่คุณค่ากับภาระที่เกิดขึ้นแก่รัฐและประชาชนหรือไม่ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนากฎหมายให้สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นขอเรียนว่า ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๘ จะต้องประเมินผลสัมฤทธิ์พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ เพื่อเป็นการสร้างการรับรู้และรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและประชาชนตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ จึงได้จัดทำประกาศกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยเปิดรับฟังความคิดเห็นตั้งแต่วันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๘ ถึงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๘ ผ่านทางระบบกลางทางกฎหมาย (www.law.go.th) ในกรณีนี้ ขอความร่วมมือจังหวัดแจ้งให้ส่วนราชการ อำเภอ รวมทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและประชาชนร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายอนุชา โฆษาศิวิไลซ์)
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น
กลุ่มงานกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น ๑
โทร. / โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๖ (นายสุภิญญา จำปาจ้อย)
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th

ประกาศกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์
พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕

ด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๗ วรรคสอง บัญญัติให้รัฐพึงจัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายทุกรอบระยะเวลาที่กำหนดโดยรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องประกอบด้วย เพื่อพัฒนากฎหมายทุกฉบับให้สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป ประกอบกับพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์จากการบังคับใช้กฎหมายเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการมีกฎหมายเพียงเท่าที่จำเป็น การพัฒนากฎหมายให้สอดคล้องกับหลักสากลและพันธกรณีระหว่างประเทศ การลดความซ้ำซ้อนและขัดแย้งของกฎหมาย การลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรมในสังคม และการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยในการประเมินผลสัมฤทธิ์พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจะต้องดำเนินการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง ตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ ตลอดจนแนวทางการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายตามที่คณะกรรมการพัฒนากฎหมายโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีกำหนด ซึ่งจะต้องมีการประกาศการเปิดรับฟังความคิดเห็น ระยะเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดในการรับฟังความคิดเห็น รวมทั้งข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น ดังนั้น เพื่อให้การประเมินผลสัมฤทธิ์พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นไปตามกฎหมายและแนวทางดังกล่าว กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

๑. การรับฟังความคิดเห็น

๑.๑ กฎหมายที่จะเปิดรับฟังความคิดเห็นเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒

พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และกฎที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ได้แก่

(๑) กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕

(๒) กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๓๖) ออกตามความในพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕

(๓) ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การจัดการมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๗

ทั้งนี้ รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบท้ายประกาศนี้

๑.๒ ผู้เกี่ยวข้องที่จะทำการฟังความคิดเห็น

- (๑) ผู้บริหารท้องถิ่น/สมาชิกสภาท้องถิ่น (รวมกรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา)
- (๒) ข้าราชการส่วนท้องถิ่น/เจ้าหน้าที่ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (รวมเมืองพัทยา แต่ไม่รวมกรุงเทพมหานคร)
- (๓) ข้าราชการกรุงเทพมหานคร/เจ้าหน้าที่ในสังกัดกรุงเทพมหานคร
- (๔) ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่ในสังกัดกรมอนามัยหรือสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
- (๕) พนักงานสอบสวน เจ้าพนักงานจราจร หรือตำรวจในสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
- (๖) ผู้ประกอบกิจการที่รับทำการเก็บ ขน กำจัด หรือหาประโยชน์จากการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย
- (๗) หน่วยงานของรัฐอื่น ๆ/สมาคมที่เกี่ยวข้อง
- (๘) ประชาชนทั่วไป

๑.๓ วิธีการรับฟังความคิดเห็น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจะดำเนินการรับฟังความคิดเห็นด้วยวิธีการต่าง ๆ ตามความเหมาะสมสำหรับผู้เกี่ยวข้องแต่ละกลุ่ม โดยมีวิธีการหลักที่จะนำมาใช้ ดังต่อไปนี้

- (๑) รับฟังความคิดเห็นผ่านทางระบบกลางทางกฎหมาย (www.law.go.th)
 - (๒) การทำหนังสือสอบถามความคิดเห็น
- ทั้งนี้ ประชาชนทั่วไปสามารถแสดงความคิดเห็นผ่านช่องทางเว็บไซต์ระบบกลางทางกฎหมาย (www.law.go.th) หรือผ่านช่องทางตามเอกสารแนบท้ายประกาศนี้

๑.๔ ระยะเวลาการรับฟังความคิดเห็น

วันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๘ ถึงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๘

๑.๕ รอบระยะเวลาการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย

การประเมินผลสัมฤทธิ์ครั้งนี้ เป็นการประเมินผลจากการบังคับใช้พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ ตั้งแต่วันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๗

๒. ข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น

๒.๑ วัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕

เนื่องจากพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๐๓ ซึ่งเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมืองได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน ไม่เหมาะสมกับสภาวะการณ์ปัจจุบัน โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับบทลงโทษและอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่น เป็นเหตุให้การดำเนินการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมืองไม่ได้ผลเท่าที่ควร สมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมืองเสียใหม่ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒.๒ มาตรการสำคัญของกฎหมาย

มาตรการสำคัญของพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ มีดังนี้

(๑) การรักษาความสะอาดในที่สาธารณะและสถานสาธารณะ : กำหนดให้ประชาชน เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคาร มีหน้าที่รักษาความสะอาดในที่สาธารณะ เช่น ถนน ทางเท้า สวนสาธารณะ และตลาดสด ห้ามทิ้งขยะหรือสิ่งปฏิกูลในที่ที่ไม่จัดไว้ให้

(๒) การจัดการมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล : กำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ในการจัดการมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล เช่น การจัดเก็บ การขนส่ง และการกำจัดอย่างถูกสุขลักษณะ

(๓) การควบคุมการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ : กำหนดให้การประกอบกิจการบางประเภท เช่น โรงงานอุตสาหกรรม ร้านอาหาร และตลาด ต้องถูกควบคุมเพื่อให้ถูกสุขลักษณะและไม่ก่อให้เกิดมลภาวะ

(๔) การควบคุมสัตว์ : ห้ามปล่อยหรือจูงสัตว์ในบริเวณที่ห้าม และกำหนดให้เจ้าของสัตว์ต้องดูแลไม่ให้สัตว์สร้างความเดือดร้อนหรือก่อให้เกิดความสกปรกในที่สาธารณะ

(๕) การควบคุมการปรุงอาหารและการขายสินค้าในที่สาธารณะ : ห้ามปรุงอาหาร ขายหรือจำหน่ายสินค้าบนถนนหรือในสถานสาธารณะ เว้นแต่จะได้รับอนุญาต

(๖) การดูแลรักษาต้นไม้และสนามหญ้า : กำหนดให้มีการดูแลรักษาต้นไม้และสนามหญ้าในที่สาธารณะให้สวยงามและเป็นระเบียบเรียบร้อย

(๗) บทกำหนดโทษ : กำหนดบทลงโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ เช่น การลงโทษปรับเป็นพินัยสำหรับความผิดทางพินัย การลงโทษจำคุกหรือโทษปรับหรือทั้งจำทั้งปรับสำหรับคดีความผิดทางอาญา

นอกจากนี้ พระราชบัญญัตินี้ยังได้กำหนดให้มีพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีอำนาจในการตรวจตรา ควบคุม และบังคับใช้กฎหมาย เพื่อให้การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมืองเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๓ ประโยชน์ที่คาดว่าจะประชาชนจะได้รับจากการมีกฎหมาย

พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ มีเจตนารมณ์เพื่อให้บ้านเมืองมีความสะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อย และถูกสุขลักษณะ ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน โดยประโยชน์ที่คาดว่าจะประชาชนจะได้รับจากการปฏิบัติตามและบังคับใช้พระราชบัญญัตินี้ มีดังนี้

(๑) สภาพแวดล้อมที่สะอาดและน่าอยู่อาศัย : กฎหมายกำหนดห้ามการทิ้งสิ่งปฏิกูล มูลฝอย น้ำเสีย หรือสิ่งอื่นใดลงบนที่สาธารณะ แม่น้ำลำคลอง หรือแหล่งสาธารณะอื่น ๆ รวมถึงการควบคุมการเลี้ยงสัตว์ในที่สาธารณะ ซึ่งช่วยลดแหล่งเพาะเชื้อโรค กลิ่นไม่พึงประสงค์ และสร้างภูมิทัศน์ที่สะอาดตา

(๒) ความเป็นระเบียบเรียบร้อยของพื้นที่สาธารณะ : พระราชบัญญัตินี้ควบคุมและห้ามการกระทำต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยในที่สาธารณะ เช่น การปรุงอาหารหรือขายสินค้าบนถนนหรือที่สาธารณะโดยไม่ได้รับอนุญาต การติดตั้ง วาง หรือแขวนสิ่งของในที่สาธารณะอย่างไม่เป็นระเบียบ การทำให้ทรัพย์สินสาธารณะเสียหาย ซึ่งช่วยให้พื้นที่สาธารณะต่าง ๆ เช่น ถนน สวนสาธารณะ ทางเท้า มีความเป็นระเบียบ สะดวกต่อการสัญจรและการใช้ประโยชน์ร่วมกัน

(๓) สุขอนามัยที่ดีและลดความเสี่ยงจากโรคร้าย : การจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ การห้ามขับถ่ายในที่สาธารณะ และการควบคุมแหล่งพาหะนำโรคต่าง ๆ ย่อมส่งผลให้สภาพแวดล้อมถูกสุขลักษณะมากขึ้น ลดความเสี่ยงของการแพร่ระบาดของโรคที่เกิดจากความสกปรก

/(๔) ความปลอดภัย...

(๔) ความปลอดภัยในการใช้พื้นที่สาธารณะ : การจัดระเบียบสิ่งต่าง ๆ ในที่สาธารณะ เช่น การห้ามวางสิ่งของกีดขวางทางเท้าหรือถนน การควบคุมป้ายโฆษณาต่าง ๆ ช่วยเพิ่มความปลอดภัยในการสัญจรของประชาชน ทั้งผู้เดินทางเท้าและผู้ใช้ยานพาหนะ

(๕) การส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดี : เมื่อบ้านเมืองมีความสะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อย และถูกสุขอนามัย ประชาชนย่อมมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สามารถดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างสะดวกสบาย ปลอดภัย และมีความสุขในสภาพแวดล้อมที่น่ามองและน่าอยู่

(๖) การสร้างจิตสำนึกสาธารณะ : การบังคับใช้กฎหมายนี้ยังเป็นการกระตุ้นและสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนทุกคนมีส่วนร่วมในการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของส่วนรวม ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาสังคมให้น่าอยู่ยิ่งขึ้นอย่างยั่งยืน

๒.๔ ปัญหาอุปสรรค

ปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ มีหลายประการ ซึ่งส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของการดำเนินการ เพื่อให้บรรลุเจตนารมณ์ของกฎหมายอย่างเต็มที่ ปัญหาหลัก ๆ ที่พบ ได้แก่

(๑) การขาดแคลนบุคลากร : ในหลายพื้นที่ อาจประสบปัญหาการขาดแคลนเจ้าหน้าที่ ผู้รับผิดชอบในการตรวจตราและบังคับใช้กฎหมายให้ครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมด

(๒) การละเลยการปฏิบัติหน้าที่ : ในบางครั้ง อาจพบปัญหาการละเลยหรือหย่อนยานในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ ทำให้การบังคับใช้กฎหมายไม่ต่อเนื่องและไม่จริงจัง

(๓) การขาดจิตสำนึกและความตระหนัก : ประชาชนบางส่วนยังขาดจิตสำนึก และความตระหนักถึงความสำคัญของการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของส่วนรวม ไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามกฎหมาย

(๔) พฤติกรรมเคยชิน : พฤติกรรมการทิ้งขยะไม่เป็นที่ การค้าขายบนทางเท้า หรือการกระทำอื่น ๆ ที่ไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นมานานและกลายเป็นความเคยชินในบางพื้นที่ ทำให้การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทำได้ยาก

(๕) ปัญหาในการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย : แม้กฎหมายจะมีการแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย แต่ในทางปฏิบัติยังคงมีปัญหา เช่น การขาดแคลนงบประมาณ และเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการเก็บ ขน และกำจัดอย่างมีประสิทธิภาพ ปัญหาในด้านบ่อฝังกลบสิ่งปฏิกูล และขยะมูลฝอยที่ไม่เพียงพอ

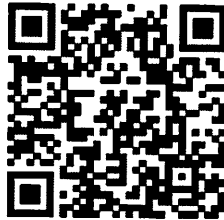
ประกาศ ณ วันที่ ๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

(นายณฤช โฆษาศิวิไลซ์)

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

เอกสารแนบท้าย
ประกาศกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์
พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕
ลงวันที่ ๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

QR Code สำหรับการแสดงความคิดเห็นในการประเมินผลสัมฤทธิ์
พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕

ดาวนโหลดพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕
และกฎที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว

พระราชบัญญัติ
รักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง
พ.ศ. ๒๕๓๕^๑

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๕
เป็นปีที่ ๔๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ
ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการรักษาความสะอาดและความเป็น
ระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอม
ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็น
ระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕”

มาตรา ๒^๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุ
เบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบ
เรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๐๓

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้
“ที่สาธารณะ” หมายความว่า สาธารณสมบัติของแผ่นดินนอกจากที่รกร้างว่างเปล่า
และหมายความรวมถึงถนนและทางน้ำด้วย

“สถานสาธารณะ” หมายความว่า สถานที่ที่จัดไว้เป็นสาธารณะสำหรับประชาชนใช้
เพื่อการบันเทิง การพักผ่อนหย่อนใจ หรือการชุมนุม

“ถนน” หมายความว่า ทางเดินรถ ทางเท้า ขอบทาง ไหล่ทาง ทางข้ามตาม
กฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก ตรอก ซอย สะพาน หรือถนนส่วนบุคคล ซึ่งเจ้าของยินยอมให้
ประชาชนใช้เป็นทางสัญจรได้

^๑ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๙/ตอนที่ ๑๕/หน้า ๒๘/๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕

^๒ มาตรา ๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อย
ของบ้านเมือง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐

“ทางน้ำ” หมายความว่า ทะเล ทะเลสาบ หาดทรายชายทะเล อ่างเก็บน้ำ แม่น้ำ ห้วย หนอง คลอง คับคลอง บึง คู ลำราง และหมายความรวมถึงท่อระบายน้ำด้วย

“อาคาร” หมายความว่า ตึก บ้าน เรือน โรง ร้าน เรือ แพ ตลาด คลังสินค้า สำนักงาน หรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นซึ่งบุคคลอาจเข้าอยู่หรือเข้าใช้สอยได้ และหมายความรวมถึง อัฒจันทร์ เขื่อน ประตูน้ำ อุโมงค์ หรือป้ายตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารด้วย

“สิ่งปฏิภูล” หมายความว่า อุจจาระ หรือปัสสาวะ รวมตลอดถึงวัตถุอื่นใดซึ่งเป็นของโสโครก หรือมีกลิ่นเหม็น

“มูลฝอย” หมายความว่า เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า ถุงพลาสติก ภาชนะที่ใส่อาหาร เถ้า มูลสัตว์ หรือซากสัตว์ รวมตลอดถึงสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากถนน ตลาด ที่เลี้ยงสัตว์หรือที่อื่น

“ซากยานยนต์” หมายความว่า รถยนต์ รถจักรยานยนต์ เครื่องจักรกล เรือ ล้อเลื่อน ยานพาหนะอื่น ๆ ที่เสื่อมสภาพจนไม่อาจใช้งานได้ และหมายความรวมถึงชิ้นส่วนของรถ เครื่องจักรกลหรือยานพาหนะ

“เจ้าพนักงานท้องถิ่น”^๓ หมายความว่า

- (๑) นายกองค้การบรหการส่วนจังหวัด สำหรับในเขตองค์การบรหการส่วนจังหวัด
- (๒) นายกเทศมนตรี สำหรับในเขตเทศบาล
- (๓) นายกองค้การบรหการส่วนตำบล สำหรับในเขตองค์การบรหการส่วนตำบล
- (๔) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร สำหรับในเขตกรุงเทพมหานคร
- (๕) นายกเมืองพัทยา สำหรับในเขตเมืองพัทยา
- (๖) ผู้บรหการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น สำหรับในเขตองค์กรปกครองส่วน

ท้องถิ่นนั้น

“พนักงานเจ้าหน้าที่”^๔ หมายความว่า

- (๑) ปลัดองค์การบรหการส่วนจังหวัดและรองปลัดองค์การบรหการส่วนจังหวัด สำหรับในเขตองค์การบรหการส่วนจังหวัด
- (๒) ปลัดเทศบาลและรองปลัดเทศบาล สำหรับในเขตเทศบาล
- (๓) ปลัดองค์การบรหการส่วนตำบลและรองปลัดองค์การบรหการส่วนตำบล สำหรับในเขตองค์การบรหการส่วนตำบล
- (๔) ปลัดกรุงเทพมหานคร รองปลัดกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการเขตและผู้ช่วยผู้อำนวยการเขต สำหรับในเขตกรุงเทพมหานคร
- (๕) ปลัดเมืองพัทยาและรองปลัดเมืองพัทยา สำหรับในเขตเมืองพัทยา
- (๖) ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นและรองปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น สำหรับในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น

^๓ มาตรา ๔ นิยามคำว่า “เจ้าพนักงานท้องถิ่น” แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐

^๔ มาตรา ๔ นิยามคำว่า “พนักงานเจ้าหน้าที่” แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐

“ราชการส่วนท้องถิ่น”^๔ หมายความว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้น

“ข้อกำหนดของท้องถิ่น” หมายความว่า ข้อบัญญัติ เทศบัญญัติ หรือข้อบังคับ ซึ่งตราขึ้นโดยราชการส่วนท้องถิ่น

มาตรา ๕^๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ ยกเว้นค่าธรรมเนียม และกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของแต่ละกระทรวง เว้นแต่การออกกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยให้เป็นอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

การออกกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยจะกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมให้แตกต่างกันโดยค่านึงถึงปริมาณสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย ระยะเวลาการจัดเก็บ ลักษณะการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย รวมทั้งต้นทุนและความคุ้มค่าในการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย ก็ได้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

การรักษาความสะอาดในที่สาธารณะและสถานสาธารณะ

มาตรา ๖ เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคาร หรือบริเวณของอาคารที่อยู่ติดกับทางเท้า มีหน้าที่ดูแลรักษาความสะอาดทางเท้าที่อยู่ติดกับอาคารหรือบริเวณของอาคาร

ในกรณีที่เป็นตลาดไม่ว่าจะเป็นตลาดที่ขายอาหารหรือสินค้าประจำทุกวันหรือเฉพาะคราว ให้เจ้าของตลาดมีหน้าที่ดูแลรักษาความสะอาดทางเท้าที่อยู่ติดกับตลาดและให้ผู้ครอบครองส่วนหนึ่งส่วนใดของตลาดมีหน้าที่รักษาความสะอาดบริเวณตลาดที่ตนครอบครอง

ในการรักษาความสะอาดตามมาตรา ๖ นี้ เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือบริเวณของอาคาร เจ้าของตลาดหรือผู้ครอบครองส่วนหนึ่งส่วนใดของตลาดจะมอบหมายให้คนหนึ่งคนใด หรือหลายคนเป็นผู้มีหน้าที่ดูแลรักษาความสะอาดแทนตนก็ได้ และให้ผู้ได้รับมอบหมายมีหน้าที่และความรับผิดชอบผู้มอบหมาย ในกรณีที่มีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรานี้และพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่อาจหาตัวผู้รับมอบหมายได้ ให้ถือว่าไม่มีการมอบหมาย และให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคาร หรือบริเวณของอาคารเจ้าของตลาดหรือผู้ครอบครองส่วนหนึ่งส่วนใดของตลาดเป็นผู้รับผิดชอบในการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรานี้

^๔ มาตรา ๔ นิยามคำว่า “ราชการส่วนท้องถิ่น” แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐

^๖ มาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐

มาตรา ๗ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๖ ให้บุคคลตามมาตรา ๖ มีอำนาจแจ้งผู้กระทำการฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้มีให้กระทำการหรือให้แก้ไขการกระทำอันเป็นความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ถ้าผู้ถูกแจ้งหรือผู้ถูกห้ามไม่ปฏิบัติตาม ให้รีบแจ้งความต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๕๑ เพื่อใช้เป็นหลักฐานว่าตนมิได้กระทำความผิดตามมาตรา

มาตรา ๘ เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือที่ดินผู้ใด

(๑) วางกระถางต้นไม้บนทางเท้าหรือปลูกต้นไม้ที่บริเวณภายนอกอาคารที่ตนเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองและปล่อยให้ต้นไม้เหี่ยวแห้งหรือมีสภาพกรุกร้าง หรือปล่อยให้ปลงผลให้มีสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยในกระถางต้นไม้หรือที่บริเวณภายนอกของอาคาร

(๒) ปล่อยให้ปลงผลให้ต้นไม้หรือธัญพืชที่ตนปลูกไว้หรือที่ขึ้นเองในที่ดินของตนให้เหี่ยวแห้งหรือมีสภาพกรุกร้าง หรือปล่อยให้มีการทิ้งสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยในบริเวณที่ดินของตน

ถ้าการปล่อยให้ปลงผลตาม (๒) มีสภาพที่ประชาชนอาจเห็นได้จากที่สาธารณะ เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารมีความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๙ ห้ามมิให้ผู้ใดอาบน้ำหรือซักล้างสิ่งใด ๆ บนถนน หรือในสถานสาธารณะซึ่งมิได้จัดไว้เพื่อการนั้น หรือในบริเวณทางน้ำที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นได้ประกาศห้ามไว้

มาตรา ๑๐ การโฆษณาด้วยการปิด ทิ้ง หรือโปรยแผ่นประกาศหรือใบปลิวในที่สาธารณะ จะกระทำต่อเมื่อได้รับหนังสืออนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ และต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขที่กำหนดในหนังสืออนุญาตด้วย

การขออนุญาต การอนุญาต การกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและการงดเว้นค่าธรรมเนียมในการขออนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง และในกฎกระทรวงดังกล่าวต้องกำหนดให้ชัดเจนว่ากรณีใดขออนุญาตได้หรืออนุญาตไม่ได้ และกำหนดระยะเวลาในการพิจารณาอนุญาตไว้ด้วย

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่การกระทำของราชการส่วนท้องถิ่น ราชการส่วนอื่นหรือรัฐวิสาหกิจหรือของหน่วยงานที่มีอำนาจกระทำได้ หรือเป็นการโฆษณาด้วยการปิดแผ่นประกาศ ณ สถานที่ซึ่งราชการส่วนท้องถิ่นจัดไว้เพื่อการนั้น หรือเป็นการโฆษณาในการเลือกตั้งตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และการโฆษณาด้วยการปิดประกาศของเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือต้นไม้เพียงเพื่อให้ทราบชื่อเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคาร ชื่ออาคาร เลขที่อาคาร หรือข้อความอื่นเกี่ยวกับการเข้าไปและออกจากอาคารนั้น

มาตรา ๑๑ การโฆษณาตามมาตรา ๑๐ โดยมีได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือได้รับอนุญาตแต่มิได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการอนุญาต ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งเป็นหนังสือให้ผู้โฆษณาปลด รื้อ ถอน ขูด ลบหรือล้างข้อความหรือภาพนั้นภายในเวลาที่กำหนด

ถ้าการโฆษณาดังกล่าวตามวรรคหนึ่งมีข้อความหรือภาพที่มีผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนหรือลามกอนาจาร พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจปลด รื้อ ถอน ชูต ลบ หรือล้างข้อความหรือภาพนั้นได้เองโดยคิดค่าใช้จ่ายจากผู้โฆษณาตามที่ได้ใช้จ่ายไปจริง

มาตรา ๑๒ ห้ามมิให้ผู้ใดชูต กระแทะ ชีด เขียน พ่นสี หรือทำให้ปรากฏด้วยประการใด ๆ ซึ่งข้อความ ภาพ หรือรูปรอยใด ๆ ที่กำแพงที่ติดกับถนน บนถนนที่ต้นไม้หรือส่วนหนึ่งส่วนใดของอาคารที่อยู่ติดกับถนนหรืออยู่ในที่สาธารณะ เว้นแต่เป็นการกระทำของราชการส่วนท้องถิ่น ราชการส่วนอื่นหรือรัฐวิสาหกิจหรือของหน่วยงานที่มีอำนาจกระทำได้

มาตรา ๑๓ เจ้าของรถซึ่งใช้บรรทุกสัตว์ กรวด หิน ดิน เลน ทราย สิ่งปฏิกูล มูลฝอย หรือสิ่งอื่นใด ต้องจัดให้รถนั้นอยู่ในสภาพที่ป้องกันมิให้มูลสัตว์หรือสิ่งดังกล่าวตกหล่น รั่วไหล ปลิว ฟุ้ง กระจายลงบนถนนในระหว่างที่ใช้รถนั้น รวมทั้งต้องป้องกันมิให้น้ำมันจากรถรั่วไหลลงบนถนน

ถ้ามีกรณีดังกล่าวตามวรรคหนึ่งเกิดขึ้น ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ เจ้าพนักงานจราจร หรือตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ควบคุมการจราจรมีอำนาจสั่งให้ผู้ขับขี้นำรถไปที่สถานีตำรวจ ที่ทำการขนส่ง หรือสำนักงานขององค์การปกครองท้องถิ่นและยึดรถนั้นไว้จนกว่าเจ้าของหรือผู้ครอบครองรถจะชำระค่าปรับ

มาตรา ๑๔ ห้ามมิให้ผู้ใด

(๑) ปลอ่ยสัตว์ นำสัตว์ หรือจูงสัตว์ไปตามถนนหรือเข้าไปในบริเวณที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นได้ประกาศห้ามไว้

(๒) ปลอ่ยให้สัตว์ถ่ายมูลบนถนนและมีได้ขจัดมูลดังกล่าวให้หมดไป

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่ผู้ได้รับหนังสืออนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้นำขบวนสัตว์หรือฝูงสัตว์ หรือจูงสัตว์ไปตามถนนและได้เสียค่าธรรมเนียมรักษาความสะอาดตามข้อกำหนดของท้องถิ่น

มาตรา ๑๕ ห้ามมิให้ผู้ใดล้างรถยนต์ รถจักรยานยนต์ หรือล้อเลื่อนบนถนน หรือสถานสาธารณะและทำให้ถนนหรือสถานสาธารณะสกปรกเลอะเทอะ

มาตรา ๑๖ ห้ามมิให้ผู้ใดใช้ส่วนหนึ่งส่วนใดของถนนเป็นสถานที่ซ่อมเปลี่ยนแปลง ต่อเติม หรือติดตั้งอุปกรณ์รถยนต์ รถจักรยานยนต์ หรือล้อเลื่อน

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่การแก้ไขรถยนต์ รถจักรยานยนต์ หรือล้อเลื่อนที่เครื่องยนต์ขัดข้องหรืออุปกรณ์ชำรุดขณะใช้ถนนเพื่อให้รถหรือล้อเลื่อนดังกล่าวใช้การได้ต่อไป

มาตรา ๑๗ ห้ามมิให้ผู้ใด

(๑) กระทำด้วยประการใด ๆ ให้ทางเท้าชำรุดเสียหาย

(๒) จอดหรือขับขี้อัตโนมัติ รถจักรยานยนต์ หรือล้อเลื่อน บนทางเท้า เว้นแต่เป็นการจอดหรือขับขี้อัตโนมัติเพื่อเข้าไปในอาคารหรือมีประกาศของเจ้าพนักงานจราจรผ่อนผันให้จอดหรือขับขี้อัตโนมัติ

มาตรา ๑๘ ห้ามมิให้ผู้ใดทิ้ง วาง หรือกองซากยานยนต์บนถนนหรือสถาน
สาธารณะ

มาตรา ๑๙ ห้ามมิให้ผู้ใดตั้ง วาง หรือกองวัตถุใด ๆ บนถนน เว้นแต่เป็นการกระทำ
ในบริเวณที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ประกาศกำหนดด้วยความเห็นชอบของเจ้า
พนักงานจราจร

มาตรา ๒๐ ห้ามมิให้ผู้ใด

(๑) ปรงอาหาร ขยายหรือจำหน่ายสินค้าบนถนน หรือในสถานสาธารณะ

(๒) ใช้รถยนต์หรือล้อเลื่อนเป็นที่ปรงอาหารเพื่อขายหรือจำหน่ายให้แก่ประชาชน
บนถนนหรือในสถานสาธารณะ

(๓) ขายหรือจำหน่ายสินค้าซึ่งบรรทุกบนรถยนต์ รถจักรยานยนต์ หรือล้อเลื่อน บน
ถนนหรือในสถานสาธารณะ

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่การปรงอาหารหรือการขายสินค้าตาม (๑) หรือ (๒)
ในถนนส่วนบุคคลหรือในบริเวณที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ประกาศผ่อนผันให้
กระทำได้ในระหว่างวัน เวลาที่กำหนด ด้วยความเห็นชอบของเจ้าพนักงานจราจร

มาตรา ๒๑ ห้ามมิให้ผู้อยู่ในรถยนต์หรือผู้ขับขี่หรือผู้นั่งซ้อนท้ายรถจักรยานยนต์ซื้อ
สินค้าที่ขายหรือจำหน่ายในสถานสาธารณะหรือบนถนนยกเว้นถนนส่วนบุคคล

มาตรา ๒๒ ห้ามมิให้ผู้ใดจง ไล่ หรือต้อนสัตว์ลงไปบนทางน้ำซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่น
หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ปิดประกาศห้ามไว้ ณ บริเวณดังกล่าว

มาตรา ๒๓ ห้ามมิให้ผู้ใดเทหรือทิ้งกรวด หิน ดิน เลน ทราย หรือเศษวัตถุก่อสร้าง
ลงในทางน้ำ หรือกองไว้ หรือกระทำด้วยประการใด ๆ ให้วัตถุดังกล่าวไหลหรือตกลงในทางน้ำ

ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้ผู้กระทำการตามวรรค
หนึ่งจัดการขนย้ายวัตถุดังกล่าวออกไปให้ห่างจากทางน้ำภายในระยะเวลาที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือ
พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนดและถ้าการกระทำผิดดังกล่าวเป็นอุปสรรคต่อการระบายน้ำหรือทำให้ท่อ
ระบายน้ำ คู คลอง ตื้นเขิน ให้มีอำนาจสั่งให้ผู้กระทำการตามวรรคหนึ่งแก้ไขให้ทางน้ำดังกล่าวคืนสู่
สภาพเดิม ถ้าละเลยเพิกเฉยนอกจากมีความผิดฐานขัดคำสั่งเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาแล้ว
ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินคดีสำหรับความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ต่อไป

มาตรา ๒๔ เจ้าของร้านจำหน่ายอาหารและหรือเครื่องดื่มซึ่งจัดสถานที่ไว้สำหรับ
บริการลูกค้าได้ในขณะเดียวกันไม่ต่ำกว่ายี่สิบคน ต้องจัดให้มีส้วมที่ต้องด้วยสุขลักษณะตามที่กำหนด
ในกฎกระทรวง เพื่อให้ลูกค้าใช้ในระหว่างเปิดทำการค้า

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่เจ้าของร้านจำหน่ายอาหารและหรือเครื่องดื่มซึ่ง
จัดให้มีขึ้นในบริเวณงานเทศกาลหรืองานใดเป็นการเฉพาะคราว

มาตรา ๒๕ เจ้าของสถานบริการการจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงหรือก๊าซสำหรับยานพาหนะ ต้องจัดให้มีส้วมที่ต้องด้วยสัญลักษณ์ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

หมวด ๒

การดูแลรักษาสนามหญ้าและต้นไม้ในถนนและสถานสาธารณะ

มาตรา ๒๖ ห้ามมิให้ผู้ใดทิ้งสิ่งปฏิกูล มูลฝอย หรือเท หรือกองกรวด หิน ดิน เลนทราย หรือสิ่งอื่นใดในบริเวณที่ได้ปลูกหญ้าหรือต้นไม้ซึ่งราชการส่วนท้องถิ่นราชการส่วนอื่นหรือรัฐวิสาหกิจเป็นเจ้าของ

มาตรา ๒๗ ห้ามมิให้ผู้ใดโค่นต้นไม้ ตัด เต็ด หรือกระทำด้วยประการใด ๆ ให้เกิดความเสียหายหรือน่าจะเป็นอันตรายแก่ต้นไม้ หรือใบ ดอก ผลหรือส่วนใดส่วนหนึ่งของต้นไม้ที่ปลูกไว้หรือขึ้นเองตามธรรมชาติในที่สาธารณะหรือสถานสาธารณะ

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่การกระทำของผู้ได้รับมอบหมายจากพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือผู้ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือให้โค่นหรือตัดต้นไม้จากเจ้าพนักงานท้องถิ่น

มาตรา ๒๘ ห้ามมิให้ผู้ใดปล่อยหรือจูงสัตว์เข้าไปในบริเวณที่ราชการส่วนท้องถิ่นราชการส่วนอื่น หรือรัฐวิสาหกิจได้ปลูกหรืออนุญาตให้ผู้อื่นปลูกหญ้าหรือต้นไม้ไว้ และได้ปิดประกาศหรือปักป้ายห้ามไว้

หมวด ๓

การห้ามทิ้งสิ่งปฏิกูลมูลฝอยในที่สาธารณะและสถานสาธารณะ

มาตรา ๒๙ ห้ามมิให้ผู้ใดถ่ายอุจจาระหรือปัสสาวะลงในที่สาธารณะหรือสถานสาธารณะซึ่งมีใช้สถานที่ที่ราชการส่วนท้องถิ่นได้จัดไว้เพื่อการนั้น

มาตรา ๓๐ ห้ามมิให้ผู้ใดเท ปล่อยหรือระบายอุจจาระหรือปัสสาวะจากอาคารหรือยานพาหนะลงในทางน้ำ

มาตรา ๓๑ ห้ามมิให้ผู้ใด

(๑) บ้วนหรือถ่มน้ำลาย เสมหะ บ้วนน้ำหมาก สั่งน้ำมูก เทหรือทิ้งสิ่งใด ๆ ลงบนถนนหรือบนพื้นรถหรือพื้นเรือโดยสาร

(๒) ทิ้งสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยในสถานสาธารณะนอกภาชนะหรือที่ที่ราชการส่วนท้องถิ่นได้จัดไว้

มาตรา ๓๒ ห้ามมิให้ผู้ใด

(๑) ทิ้งสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยลงบนที่สาธารณะ

(๒) ปล่อยปละละเลยให้มีสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยในที่ดินของตนในสภาพที่ประชาชนอาจเห็นได้จากที่สาธารณะ

มาตรา ๓๓ ห้ามมิให้ผู้ใดเท หรือทิ้งสิ่งปฏิกูล มูลฝอย น้ำโสโครกหรือสิ่งอื่นใดลงบนถนนหรือในทางน้ำ

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่เจ้าของ หรือผู้ครอบครองเรือหรืออาคารประเภทเรือนแพ ซึ่งจอดหรืออยู่ในท้องที่ที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นยังไม่ได้จัดสวมสาธารณะ หรือภาชนะสำหรับทิ้งสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย

มาตรา ๓๔ ห้ามมิให้ผู้ใดเท หรือระบายอุจจาระ หรือปัสสาวะจากอาคารหรือยานพาหนะลงในที่สาธารณะหรือในสถานสาธารณะ

หมวด ๓/๑

การจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย^๗

มาตรา ๓๔/๑^๘ การเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย ในเขตพื้นที่ของราชการส่วนท้องถิ่นใดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของราชการส่วนท้องถิ่นนั้น แต่ไม่รวมถึงองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ราชการส่วนท้องถิ่นจะมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐหรือราชการส่วนท้องถิ่นอื่นรวมทั้งองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือเอกชนเป็นผู้ดำเนินการหรือทำร่วมกับราชการส่วนท้องถิ่นก็ได้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กระทรวงมหาดไทยกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ทั้งนี้ การมอบให้เอกชนดำเนินการหรือร่วมดำเนินการดังกล่าว มิให้ถือว่าเป็นการร่วมลงทุนตามกฎหมายว่าด้วยการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ แต่หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กระทรวงมหาดไทยกำหนดดังกล่าว ต้องคำนึงถึงหลักเกณฑ์ตามกฎหมายว่าด้วยการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐประกอบด้วย

สิ่งปฏิกูลและมูลฝอยที่จัดเก็บได้ ราชการส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานของรัฐหรือราชการส่วนท้องถิ่นอื่น รวมทั้งองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือเอกชนที่ได้รับมอบหมายตามวรรคสอง ซึ่งดำเนินการจัดเก็บย่อมมีอำนาจนำไปดำเนินการ ใช้ หรือหาประโยชน์ได้ตามข้อตกลงที่ทำได้ระหว่างกันและตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กระทรวงมหาดไทยกำหนดตามวรรคสอง

^๗ หมวด ๓ การจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย มาตรา ๓๔/๑ มาตรา ๓๔/๒ มาตรา ๓๔/๓ และมาตรา ๓๔/๔ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐

^๘ มาตรา ๓๔/๑ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐

ในกรณีที่ราชการส่วนท้องถิ่นหรือองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้รับมอบหมายจากราชการส่วนท้องถิ่นอื่นให้เป็นผู้ดำเนินการตามวรรคสอง มิให้ถือว่าเป็นการทำการนอกเขตตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ให้เป็นหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่นที่จะเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยจากผู้ที่เกี่ยวข้องตามอัตราที่กำหนดในข้อกำหนดของท้องถิ่นซึ่งต้องไม่เกินอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

การจัดการของเสียอันตรายและของเสียไม่อันตรายตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน เว้นแต่ในกรณีที่มีของเสียอันตรายหรือของเสียไม่อันตรายปนอยู่กับสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยที่ราชการส่วนท้องถิ่นจัดเก็บ ให้ราชการส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานของรัฐหรือราชการส่วนท้องถิ่นรวมทั้งองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือเอกชนที่ได้รับมอบหมายให้จัดเก็บแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานมาดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานต่อไป ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ดังกล่าวต้องเริ่มดำเนินการภายในสามวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง เมื่อพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวหากพนักงานเจ้าหน้าที่นั้นยังมิได้ดำเนินการ ให้ราชการส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานของรัฐหรือราชการส่วนท้องถิ่นอื่น รวมทั้งองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือเอกชนที่ได้รับมอบหมายให้จัดเก็บ ดำเนินการกับสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยนั้นตามที่เห็นสมควร และให้สันนิษฐานว่าพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานที่ได้รับแจ้ง จงใจละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด

การเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา และในกรณีที่มีกฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือมาตรฐานไว้เป็นการเฉพาะ ให้เป็นหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่นที่จะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือมาตรฐานนั้นด้วย

มาตรา ๓๔/๒^๔ ผู้ใดประสงค์จะดำเนินการรับทำการเก็บ ขน กำจัด หรือหาประโยชน์จากการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย โดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการต้องได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น ทั้งนี้ การขอรับใบอนุญาต การออกใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต การขอรับใบแทนใบอนุญาต และการออกใบแทนใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อกำหนดของท้องถิ่น

ใบอนุญาตที่ออกให้ตามวรรคหนึ่งให้มีอายุดังต่อไปนี้

(๑) ใบอนุญาตการรับทำการเก็บและขนสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยให้มีอายุหนึ่งปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต

(๒) ใบอนุญาตการกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยให้มีอายุห้าปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต

(๓) ใบอนุญาตการหาประโยชน์จากการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยให้มีอายุห้าปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต

ผู้ใดได้รับใบอนุญาตตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ถือว่าได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขแล้ว

^๔ มาตรา ๓๔/๒ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐

มาตรา ๓๔/๓^{๑๐} เพื่อประโยชน์ในการรักษาความสะอาดและการจัดระเบียบในการคัดแยก เก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย ให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ออกข้อกำหนดของท้องถิ่น ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดหลักเกณฑ์การจัดให้มีที่รองรับสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยในสถานที่เอกชนที่เปิดให้ประชาชนเข้าไปได้

(๒) กำหนดวิธีการคัดแยก เก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย

(๓) กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมในการให้บริการของราชการส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานของรัฐ หรือราชการส่วนท้องถิ่นอื่นรวมทั้งองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือเอกชนที่ราชการส่วนท้องถิ่นมอบหมายให้ดำเนินการแทน ในการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย ไม่เกินอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๔) กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาตตามมาตรา ๓๔/๒ ไม่เกินอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๕) กำหนดการอื่นใดที่จำเป็นเกี่ยวข้องกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย เพื่อให้ถูกต้องด้วยสุขลักษณะ

การปฏิบัติหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่นในการคัดแยก เก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย ราชการส่วนท้องถิ่นต้องดำเนินการให้เป็นไปตามข้อกำหนดของท้องถิ่นตามวรรคหนึ่งด้วย ทั้งนี้ ให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่จัดให้มีที่รองรับสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยตามที่สาธารณสุขและสถานสาธารณสุขให้เพียงพอและถูกสุขลักษณะ

มาตรา ๓๔/๔^{๑๑} ให้เป็นหน้าที่ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นที่จะเสนอแนะ แนะนำ และช่วยเหลือราชการส่วนท้องถิ่นในการจัดทำแผนงานโครงการในการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย ซึ่งต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด และในกรณีที่มีความจำเป็นต้องได้รับการอุดหนุนจากงบประมาณแผ่นดิน ให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเสนอความเห็นในการขอจัดตั้งงบประมาณเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย

ในการจัดทำแผนงานโครงการตามวรรคหนึ่ง ต้องมีขั้นตอนและกระบวนการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมด้วย

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยตั้งคณะกรรมการกลางเพื่อให้คำแนะนำและกำกับการดำเนินการของราชการส่วนท้องถิ่นในการดำเนินโครงการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง โดยคณะกรรมการดังกล่าวต้องประกอบด้วยผู้แทนกรมควบคุมมลพิษ ผู้แทนกรมโยธาธิการและผังเมือง ผู้แทนกรมโรงงานอุตสาหกรรม ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ผู้แทนกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม และผู้แทนกรมอนามัย ในการนี้ จะตั้งผู้แทนจากหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องด้วยก็ได้

^{๑๐} มาตรา ๓๔/๓ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐

^{๑๑} มาตรา ๓๔/๔ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐

ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งคณะกรรมการในระดับจังหวัด เพื่อให้คำแนะนำและกำกับการดำเนินการของราชการส่วนท้องถิ่นในการดำเนินโครงการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมอบหมาย

หมวด ๔

การรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อย

มาตรา ๓๕ ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำความด้วยประการใด ๆ ให้คอมไฟ ป้าย ศาลาที่พัก ม้านั่ง ส้วม หรือสิ่งอื่นใด ที่ราชการส่วนท้องถิ่น ราชการส่วนอื่นหรือรัฐวิสาหกิจได้จัดทำไว้เพื่อสาธารณชน เกิดความเสียหายหรือใช้ประโยชน์ไม่ได้

มาตรา ๓๖ ห้ามมิให้ผู้ใดป็นป้าย นั่ง หรือขึ้นไปบนรั้ว กำแพง ต้นไม้หรือสิ่งค้ำยัน ต้นไม้ในที่สาธารณะ

มาตรา ๓๗ ห้ามมิให้ผู้ใดยืน นั่ง หรือนอนบนราวสะพานสาธารณะ หรือนอนในที่สาธารณะ

มาตรา ๓๘ ห้ามมิให้ผู้ใดเล่นว่าว ฟุตบอล ตะกร้อ หรือกีฬาใด ๆ บนถนน หรือในสถานสาธารณะหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของสถานสาธารณะที่มีประกาศของเจ้าพนักงานท้องถิ่นห้ามไว้

มาตรา ๓๙ ห้ามมิให้ผู้ใดติดตั้ง ดาก วาง หรือแขวนสิ่งใด ๆ ในที่สาธารณะ เว้นแต่ได้รับหนังสืออนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่หรือเป็นการกระทำของ

ราชการส่วนท้องถิ่น ราชการส่วนอื่นหรือรัฐวิสาหกิจหรือของหน่วยงานที่มีอำนาจกระทำได้ หรือเป็นการวางไว้เพียงชั่วคราว

การติดตั้ง ดาก วาง หรือแขวนสิ่งใด ๆ ในที่สาธารณะโดยมิได้มีหนังสืออนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือได้รับอนุญาตแต่มิได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการอนุญาต ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้ผู้กระทำการตามวรรคหนึ่ง ปลด หรือรื้อถอนภายในเวลาที่กำหนด ถ้าผู้นั้นละเลย เพิกเฉย นอกจากมีความผิดฐานขัดคำสั่งเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาแล้ว ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินคดีตามพระราชบัญญัตินี้ต่อไป

มาตรา ๔๐ ห้ามมิให้ผู้ใดติดตั้ง ดาก วาง หรือแขวนสิ่งใด ๆ ที่อาคารในลักษณะที่สกปรกรกรุงรังหรือไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยและมีสภาพที่ประชาชนอาจเห็นได้จากที่สาธารณะ

ถ้ามีกรณีดังกล่าวเกิดขึ้นให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่มีหนังสือเตือนให้เก็บหรือจัดทำให้เป็นที่เรียบร้อย ถ้าผู้ติดตั้ง เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารละเลย เพิกเฉย นอกจากมีความผิดฐานขัดคำสั่งเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาแล้ว ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินคดีตามพระราชบัญญัตินี้ต่อไป

มาตรา ๔๑ เจ้าของอาคารซึ่งตั้งอยู่ในระยะไม่เกินยี่สิบเมตรจากขอบทางเดินรถที่มีผิวจราจรกว้างไม่ต่ำกว่าแปดเมตร และที่ผู้สัญจรไปมาอาจเห็นอาคารหรือบริเวณของอาคารได้จากถนนนั้น ต้องดูแลรักษาอาคารนั้นมีให้สกปรกทรงรัง

หมวด ๕

อำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๔๒^{๑๖} ในเขตกรุงเทพมหานครให้เป็นอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยที่จะให้คำแนะนำผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเพื่อพิจารณาแก้ไขข้อบกพร่องในการดูแลรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

ในเขตเทศบาล เมืองพัทยา องค์การบริหารส่วนตำบล และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นให้เป็นอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด และของปลัดกระทรวงมหาดไทยสำหรับในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด

มาตรา ๔๓^{๑๗} นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรี นายกองค้การบริหารส่วนตำบล ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร นายกเมืองพัทยา และผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น มีหน้าที่รับผิดชอบการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งอยู่ในการปกครองบังคับบัญชาของตน

ในกรณีที่ได้มีการมอบหมายให้รองนายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดหรือปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด รองนายกเทศมนตรีหรือปลัดเทศบาล รองนายกองค้การบริหารส่วนตำบล หรือปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือปลัดกรุงเทพมหานคร รองนายกเมืองพัทยา หรือปลัดเมืองพัทยา หรือรองผู้บริหารหรือปลัดขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นช่วยปฏิบัติหน้าที่ให้ผู้ได้รับมอบหมายมีหน้าที่รับผิดชอบเช่นเดียวกับผู้มอบหมาย

มาตรา ๔๔ นอกจากอำนาจหน้าที่ที่ได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นและพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) โฆษณาให้ประชาชนได้ทราบถึงหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้
- (๒) สอดส่องและกวดขันไม่ให้มีการฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้โดยเคร่งครัด
- (๓) ตักเตือนผู้กระทำความผิดหรือสั่งให้ผู้กระทำความผิดแก้ไขหรือขจัดความสกปรก หรือความไม่เป็นระเบียบหรือความไม่เรียบร้อยให้หมดไป
- (๔) จับกุมผู้กระทำความผิดซึ่งไม่เชื่อฟังคำตักเตือนและดำเนินคดีตามพระราชบัญญัตินี้

^{๑๖} มาตรา ๔๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐

^{๑๗} มาตรา ๔๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐

มาตรา ๔๕ เมื่อมีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เกิดขึ้นในท้องที่ใดและพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่อาจทราบตัวผู้กระทำความผิด ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ของท้องที่นั้นทุกคนร่วมกันขจัดหรือแก้ไขไม่ให้สิ่งที่ผิดกฎหมายปรากฏอยู่ในที่สาธารณะหรือสถานสาธารณะอีกต่อไป

ให้เจ้าพนักงานท้องที่จัดหาอุปกรณ์และอำนวยความสะดวกให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติการ และให้วางระเบียบการปฏิบัติการของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๔๖ ในกรณีที่ได้จับกุมผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งให้ผู้กระทำความผิดจัดการลบ ล้าง กวาด เก็บ ตกแต่ง ปรับปรุงสิ่งที่เป็นความผิดมิให้ปรากฏอีกต่อไปภายในระยะเวลาที่กำหนด ถ้าผู้กระทำความผิดยินยอมปฏิบัติตาม ให้คดีเป็นอันเลิกกัน ถ้าผู้กระทำความผิดไม่ปฏิบัติตามพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจจับทำหรือมอบหมายให้ผู้อื่นจัดทำให้เกิดความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อย และให้ผู้กระทำความผิดชดใช้ค่าใช้จ่ายในการเข้าจัดทำความสะอาดหรือความเป็นระเบียบเรียบร้อยตามที่ได้ใช้จ่ายไปจริงให้แก่เจ้าพนักงานท้องที่ แต่การชดใช้ค่าใช้จ่ายไม่ลบล้างการกระทำความผิดหรือระงับการดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิด

มาตรา ๔๗ ให้เจ้าพนักงานท้องที่มีอำนาจประกาศกำหนดเวลาห้ามเข้าหรืออยู่ในสถานสาธารณะ ประกาศนั้นให้ติดตั้งหรือแขวนไว้ในบริเวณสถานสาธารณะที่ห้ามนั้นซึ่งเห็นได้ง่าย

มาตรา ๔๘ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เจ้าพนักงานท้องที่หรือผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องที่แต่งตั้งและพนักงานสอบสวน มีอำนาจเปรียบเทียบได้ เมื่อผู้ต้องหาชำระค่าปรับตามที่เปรียบเทียบภายในสิบห้าวันแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ถ้าผู้ต้องหาไม่ยินยอมตามที่เปรียบเทียบหรือเมื่อยินยอมแล้วไม่ชำระค่าปรับภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ดำเนินคดีเพื่อฟ้องร้องต่อไป

ค่าปรับที่ได้จากการเปรียบเทียบตามวรรคหนึ่ง ให้แบ่งแก่ผู้แจ้งตามมาตรา ๕๑ กึ่งหนึ่ง และพนักงานเจ้าหน้าที่ เจ้าพนักงานจราจร หรือตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ควบคุมการจราจร ผู้จับกุมอีกกึ่งหนึ่ง

มาตรา ๔๙ ภายใต้บังคับมาตรา ๔๘ วรรคสาม ค่าธรรมเนียมและค่าปรับที่เปรียบเทียบตามพระราชบัญญัตินี้ให้เป็นรายได้ของราชการส่วนท้องที่

มาตรา ๕๐ ในกรณีที่มีการกระทำความผิดหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่า มีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เจ้าพนักงานท้องที่และพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจจับกุมผู้กระทำความผิดหรือผู้ที่ต้องสงสัยว่ากระทำความผิดนั้น พร้อมด้วยยานพาหนะ เครื่องมือ และสิ่งของที่ใช้ในการกระทำความผิดเพื่อดำเนินการตามกฎหมายได้

ในการปฏิบัติหน้าที่ให้เจ้าพนักงานท้องที่และพนักงานเจ้าหน้าที่แสดงบัตรประจำตัวเมื่อบุคคลที่เกี่ยวข้องร้องขอ

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยกำหนด

มาตรา ๕๑ ในกรณีที่มีผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ประชาชนผู้พบเห็น อาจแจ้งความต่อพนักงานสอบสวน เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อให้พนักงานสอบสวน เจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่โดยไม่ชักช้าและให้ถือว่าประชาชนผู้พบเห็นการกระทำความผิดดังกล่าวเป็นผู้เสียหายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

หมวด ๖
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๕๒ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๙ มาตรา ๑๔ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ หรือมาตรา ๓๘ หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประกาศเจ้าพนักงานท้องถิ่นที่ได้ประกาศตามมาตรา ๔๗ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

มาตรา ๕๓ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖ มาตรา ๒๑ หรือมาตรา ๒๘ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา ๕๔ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๕ มาตรา ๒๐ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๑ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๙ มาตรา ๔๐ หรือมาตรา ๔๑ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา ๕๕ ผู้ใดขับซิ่งรถซึ่งบรรทุกมูลสัตว์ กรวด หิน ดิน เลน ทราาย มูลฝอย หรือมีน้ำมัน และวัตถุดังกล่าวได้ตกลง ปลิว ฟุ้งกระจาย หรือรั่วไหลลงบนถนน ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามพันบาท

มาตรา ๕๖ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๗ หรือมาตรา ๑๘ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๕๗ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๓ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๙ มาตรา ๒๓ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๓๔ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๕๘ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๔ หรือมาตรา ๒๕ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

นอกจากต้องระวางโทษปรับตามวรรคหนึ่งแล้ว ผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๔ หรือมาตรา ๒๕ ต้องระวางโทษปรับอีกวันละหนึ่งร้อยบาทเรียงรายวันจนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายกระทรวง

มาตรา ๕๘/๑^{๑๔} ผู้ใดดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิภูลและมูลฝอยโดยมิได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๓๔/๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๘/๒^{๑๕} ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดของท้องถิ่นซึ่งออกตามความในมาตรา ๓๔/๓ (๑) และ (๕) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้มีหน้าที่หรือได้รับมอบหมายให้เก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิภูลและมูลฝอยตามมาตรา ๓๔/๑ วรรคหนึ่งและวรรคสอง หรือผู้ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๓๔/๒ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดของท้องถิ่น ซึ่งออกตามความในมาตรา ๓๔/๓ (๒) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๙ พนักงานสอบสวน เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕๑ ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับผู้กระทำความผิดตามที่มีการแจ้งความนั้น

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๖๐ บรรดาคำขออนุญาตที่ยื่นไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและยังอยู่ในระหว่างการพิจารณาของเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ การอนุญาตและใบอนุญาตที่ได้ให้ไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หรือการปฏิบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตตามที่ได้รับใบอนุญาต แล้วแต่กรณี ให้ถือว่าเป็นคำขออนุญาต การอนุญาตและใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖๑ อุทธรณ์ตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๐๓ ที่ได้ยื่นไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับยังคงมีผลใช้ต่อไปจนกว่ารัฐมนตรีกองการกระทรวงมหาดไทยจะได้วินิจฉัยชี้ขาด

มาตรา ๖๒ บรรดากฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่ง ซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๐๓ ให้คงใช้บังคับได้ต่อไป ทั้งนี้ เพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

อานันท์ ปันยารชุน

^{๑๔} มาตรา ๕๘/๑ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐

^{๑๕} มาตรา ๕๘/๒ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐

อัตราค่าธรรมเนียม^{๑๖}

๑. ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตปิดแผ่นประกาศ
หรือเขียนข้อความหรือภาพ ติดตั้ง เขียนป้าย
หรือเอกสาร หรือตั้งหรือโปรยแผ่นประกาศ
เพื่อโฆษณาแก่ประชาชน ฦ๑บ๑บ๑ ๒๐๐ บาท
๒. ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตการรับทำการเก็บ
และขนส่งสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย ฦ๑บ๑บ๑ ๑๐,๐๐๐ บาท
๓. ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตการกำจัดสิ่งปฏิกูล
และมูลฝอย ฦ๑บ๑บ๑ ๕๐,๐๐๐ บาท
๔. ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตการหาประโยชน์
จากการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย ฦ๑บ๑บ๑ ๕๐,๐๐๐ บาท
๕. ค่าธรรมเนียมการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย
 - ๕.๑ การเก็บและขนมูลฝอย
 - ๕.๑.๑ กรณีมีปริมาณมูลฝอย
ไม่เกิน ๑๒๐ กิโลกรัม หรือ ๖๐๐ ลิตร หรือ ๐.๖ ลูกบาศก์เมตร
เดือนละ ๑๕๐ บาท
 - ๕.๑.๒ กรณีมีปริมาณมูลฝอยต่อเดือน
เกิน ๑๒๐ กิโลกรัม หรือ ๖๐๐ ลิตร หรือ ๐.๖ ลูกบาศก์เมตร
ให้คิดเป็นหน่วย หน่วยละ ๑๒๐ กิโลกรัม
หรือ ๖๐๐ ลิตร หรือ ๐.๖ ลูกบาศก์เมตร
และให้เก็บหน่วยละ ๑๕๐ บาท
 - ๕.๒ การกำจัดมูลฝอย
 - ๕.๒.๑ กรณีมีปริมาณมูลฝอย
ไม่เกิน ๑๒๐ กิโลกรัม หรือ ๖๐๐ ลิตร หรือ ๐.๖ ลูกบาศก์เมตร
เดือนละ ๒๐๐ บาท
 - ๕.๒.๒ กรณีมีปริมาณมูลฝอยต่อเดือน
เกิน ๑๒๐ กิโลกรัม หรือ ๖๐๐ ลิตร หรือ ๐.๖ ลูกบาศก์เมตร
ให้คิดเป็นหน่วย หน่วยละ ๑๒๐ กิโลกรัม
หรือ ๖๐๐ ลิตร หรือ ๐.๖ ลูกบาศก์เมตร
และให้เก็บหน่วยละ ๒๐๐ บาท
- ๕.๓ ในกรณีมีปริมาณมูลฝอยต่อเดือน
ตาม ๕.๑ หรือ ๕.๒ เกิน ๓,๖๐๐ กิโลกรัม
หรือ ๑๘,๐๐๐ ลิตร หรือ ๑๘ ลูกบาศก์เมตร
ให้เก็บค่าธรรมเนียมเพิ่มจาก ๕.๑ และ ๕.๒ ได้อีก

^{๑๖} อัตราค่าธรรมเนียม แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐

- โดยคิดเป็นหน่วย หน่วยละ ๑๒๐ กิโลกรัม หรือ ๖๐๐ ลิตร
หรือ ๐.๖ ลูกบาศก์เมตร ในอัตราหน่วยละ ๒๐๐ บาท
- ๕.๔ การเก็บและขนมูลฝอย
หรือการกำจัดมูลฝอย ในลักษณะครั้งคราว
- ๕.๔.๑ การเก็บและขนมูลฝอยเป็นรายครั้ง
ให้คิดเป็นหน่วย หน่วยละ ๑๒๐ กิโลกรัม
หรือ ๖๐๐ ลิตร หรือ ๐.๖ ลูกบาศก์เมตร
และให้เก็บหน่วยละ ๒๐๐ บาท
- ๕.๔.๒ ในกรณีมีปริมาณมูลฝอยที่เก็บและขนเป็นรายครั้ง
เกิน ๒๔๐ กิโลกรัม หรือ ๑,๒๐๐ ลิตร
หรือ ๑.๒ ลูกบาศก์เมตร
ให้เก็บค่าธรรมเนียมเพิ่มจาก ๕.๔.๑ ได้อีก
โดยคิดเป็นหน่วย หน่วยละ ๒๔๐ กิโลกรัม
หรือ ๑,๒๐๐ ลิตร หรือ ๑.๒ ลูกบาศก์เมตร
ในอัตราหน่วยละ ๒๐๐ บาท
- ๕.๔.๓ การกำจัดมูลฝอยเป็นรายครั้ง
ให้คิดเป็นหน่วย หน่วยละ ๑๒๐ กิโลกรัม
หรือ ๖๐๐ ลิตร หรือ ๐.๖ ลูกบาศก์เมตร
และให้เก็บหน่วยละ ๒๐๐ บาท
- ๕.๔.๔ ในกรณีมีปริมาณมูลฝอยที่กำจัดเป็นรายครั้ง
เกิน ๒๔๐ กิโลกรัม หรือ ๑,๒๐๐ ลิตร
หรือ ๑.๒ ลูกบาศก์เมตร
ให้เก็บค่าธรรมเนียมเพิ่มจาก ๕.๔.๓ ได้อีก
โดยคิดเป็นหน่วย หน่วยละ ๒๔๐ กิโลกรัม
หรือ ๑,๒๐๐ ลิตร หรือ ๑.๒ ลูกบาศก์เมตร
ในอัตราหน่วยละ ๒๐๐ บาท
- ๕.๕ การเก็บและขนสิ่งปฏิกูล
หรือการกำจัดสิ่งปฏิกูล ในลักษณะครั้งคราว
- ๕.๕.๑ การเก็บและขนสิ่งปฏิกูลเป็นรายครั้ง
ให้คิดเป็นหน่วย หน่วยละ ๑๐๐ กิโลกรัม
หรือ ๕๐๐ ลิตร หรือ ๐.๕ ลูกบาศก์เมตร
และให้เก็บหน่วยละ ๒๕๐ บาท
- ๕.๕.๒ ในกรณีมีปริมาณสิ่งปฏิกูลที่เก็บและขนเป็นรายครั้ง
เกิน ๒๐๐ กิโลกรัม หรือ ๑,๐๐๐ ลิตร
หรือ ๑ ลูกบาศก์เมตร ให้เก็บค่าธรรมเนียมเพิ่มจาก ๕.๕.๑ ได้อีก
โดยคิดเป็นหน่วย หน่วยละ ๒๐๐ กิโลกรัม หรือ ๑,๐๐๐ ลิตร
หรือ ๑ ลูกบาศก์เมตร
ในอัตราหน่วยละ ๒๕๐ บาท

๕.๕.๓ การกำจัดสิ่งปฏิกูลเป็นรายครั้ง

ให้คิดเป็นหน่วย หน่วยละ ๑๐๐ กิโลกรัม

หรือ ๕๐๐ ลิตร หรือ ๐.๕ ลูกบาศก์เมตร

และให้เก็บหน่วยละ

๓๐๐ บาท

๕.๕.๔ ในกรณีมีปริมาณสิ่งปฏิกูลที่กำจัดเป็นรายครั้ง

เกิน ๒๐๐ กิโลกรัม หรือ ๑,๐๐๐ ลิตร

หรือ ๑ ลูกบาศก์เมตร ให้เก็บค่าธรรมเนียมเพิ่มจาก ๕.๕.๓ ได้อีก

โดยคิดเป็นหน่วย หน่วยละ ๒๐๐ กิโลกรัม หรือ ๑,๐๐๐ ลิตร

หรือ ๑ ลูกบาศก์เมตร

ในอัตราหน่วยละ

๓๐๐ บาท

๕.๖ ในกรณีที่คำนวณปริมาณสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยแล้ว

เศษเกินกึ่งหนึ่งของหน่วยตามที่กำหนดใน

๕.๑ ถึง ๕.๕ ให้คิดเป็นหนึ่งหน่วย

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๐๓ ซึ่งเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมืองได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน ไม่เหมาะสมกับสภาวะการณปัจจุบันโดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับหลงโทษและอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่น เป็นเหตุให้การดำเนินการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมืองไม่ได้ผลเท่าที่ควร สมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมืองเสียใหม่ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐^{๑๗}

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๑๐ การบังคับใช้พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ ในเขตเทศบาล สุขาภิบาล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ก่อนวันที่พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับให้เป็นไปตามมาตรา ๒ แห่งพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕

มาตรา ๑๑ การดำเนินการออกกฎกระทรวงตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากไม่สามารถดำเนินการได้ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรายงานเหตุผลที่ไม่อาจดำเนินการได้ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

มาตรา ๑๒ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่การจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยเป็นปัญหาสำคัญระดับประเทศ แต่ปัจจุบันการบริหารจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยมีบัญญัติไว้ในกฎหมายหลายฉบับและมีหน่วยงานที่รับผิดชอบหลายหน่วยงาน ทำให้ขาดการบูรณาการร่วมกัน โดยเฉพาะการกำหนดมาตรฐานเกี่ยวกับการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยแต่ละประเภท อีกทั้งอัตราค่าธรรมเนียมในการให้บริการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยที่ราชการส่วนท้องถิ่นจัดเก็บยังไม่สอดคล้องกับค่าใช้จ่ายจริง ดังนั้น เพื่อให้การบริหารจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยเป็นไปอย่างมี

^{๑๗} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๔/ตอนที่ ๕ ก/หน้า ๑/๑๕ มกราคม ๒๕๖๐

ประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด สมควรกำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจในการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการคัดแยก เก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย และกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการให้บริการ รวมทั้งกำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจนำสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยที่จัดเก็บได้ไปใช้ประโยชน์หรือหาประโยชน์ได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวง

(พ.ศ. ๒๕๓๕)

ออกตามความในพระราชบัญญัติรักษาความสะอาด
และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง

พ.ศ. ๒๕๓๕

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ และมาตรา ๑๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ผู้ใดประสงค์จะขออนุญาตกระทำการโฆษณาด้วยการปิด ings หรือโปรยแผ่นประกาศหรือใบปลิวในที่สาธารณะ ให้ยื่นคำร้องตามแบบ ร.ส. ๑ ท้ายกฎกระทรวงนี้ ต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่แห่งท้องที่ที่จะกระทำการโฆษณาพร้อมด้วยตัวอย่างของแผ่นประกาศหรือใบปลิวที่จะโฆษณา จำนวน ๒ ชุด

ข้อ ๒ การขออนุญาตกระทำการโฆษณาด้วยการปิด ings หรือโปรยแผ่นประกาศหรือใบปลิวตามข้อ (๑) ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่อนุญาตได้ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ข้อความหรือภาพในแผ่นประกาศหรือใบปลิวไม่ขัดต่อกฎหมายความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

(๒) มีคำรับรองของผู้ขออนุญาตว่าจะเก็บ ปลูก รื้อถอน ชุด ลบ หรือล้างแผ่นประกาศหรือใบปลิวเมื่อหนังสืออนุญาตหมดอายุ

(๓) ในกรณีที่มีกฎหมายกำหนดให้การโฆษณาเรื่องใดต้องได้รับอนุมัติข้อความหรือภาพที่ใช้ในการโฆษณา หรือต้องปฏิบัติตามกฎหมายใด ต้องได้รับอนุมัติหรือได้ปฏิบัติตามกฎหมายนั้นแล้ว

(๔) ในกรณีที่เป็นการโฆษณาด้วยการติดตั้งป้ายโฆษณา ต้องไม่อยู่ในบริเวณห้ามติดตั้งป้ายโฆษณาตามข้อ ๓

ข้อ ๓ บริเวณที่ไม่อนุญาตให้ติดตั้งป้ายโฆษณาได้แก่ บริเวณक्रमถนนหรือทางสาธารณะวงเวียน อนุสาวรีย์ สะพาน สะพานลอย สะพานลอยคนเดินข้ามเกาะกลางถนน สวนหย่อมสวนสาธารณะ ถนน ต้นไม้ และเสาไฟฟ้า ซึ่งอยู่ในที่สาธารณะ ทั้งนี้ เว้นแต่เป็นการติดตั้งเพื่องานพระราชพิธี รัฐพิธี หรือการต้อนรับราชอาคันตุกะหรือแขกเมืองของรัฐบาล

ข้อ ๔ เมื่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่พิจารณาแล้วเห็นว่าแผ่นประกาศหรือใบปลิวที่จะโฆษณานั้นอยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะอนุญาตได้ตามข้อ ๒ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ออกหนังสืออนุญาตให้โฆษณาได้ตามแบบ ร.ส.๒ ท้ายกฎกระทรวง

นี้ภายในเจ็ดวันนับแต่วันยื่นคำร้อง

ในกรณีที่มีข้อขัดข้องเกี่ยวกับการพิจารณาอนุญาตซึ่งจะต้องมีการแก้ไขคำร้อง ข้อความหรือภาพในแผ่นประกาศหรือใบปลิว หรือต้องดำเนินการตามกฎหมายอื่นก่อนให้ เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งข้อขัดข้องหรือเหตุผลที่ไม่สามารถออกหนังสือ อนุญาตได้ให้ผู้ขออนุญาตทราบภายในสามวันนับแต่วันตรวจพบข้อขัดข้อง แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกิน เจ็ดวันนับแต่วันยื่นคำร้อง

การแจ้งข้อขัดข้องตามวรรคสองให้กระทำได้เพียงครั้งเดียว เว้นแต่ในกรณีมี เหตุจำเป็นที่ไม่อาจแจ้งเพียงครั้งเดียวได้ให้ระบุเหตุจำเป็นนั้นไว้ด้วย

ข้อ ๕ ในการอนุญาต เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดง เขตท้องที่ที่อนุญาตให้โฆษณาไว้ในหนังสืออนุญาต และต้องกำหนดอายุของหนังสืออนุญาต ภายใต้อัตราขั้นต่ำ ดังต่อไปนี้

(๑) การโฆษณาเป็นการค้า ครั้งละไม่เกินหกสิบวัน

(๒) การโฆษณาที่ไม่เป็นการค้า ครั้งละไม่เกินสามสิบวัน

ข้อ ๖ เมื่อได้รับอนุญาตตามข้อ ๕ แล้ว ให้ผู้รับอนุญาตแสดงข้อความว่าได้รับ อนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ โดยแสดงเลขที่ และวัน เดือน ปี ที่ได้รับ หนังสืออนุญาตลงในแผ่นประกาศหรือใบปลิวด้วย

ข้อ ๗ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่เรียกเก็บค่าธรรมเนียม ในการขออนุญาตตามอัตรา ดังต่อไปนี้

(๑) หนังสืออนุญาตให้ปิด ทิ้ง หรือโปรยแผ่นประกาศหรือใบปลิวเพื่อการ โฆษณาเป็นการค้า ฉบับละ ๒๐๐ บาท

(๒) หนังสืออนุญาตให้ปิด ทิ้ง หรือโปรยแผ่นประกาศหรือใบปลิวเพื่อการ โฆษณาอื่น ๆ ที่ไม่เป็นการค้า ฉบับละ ๑๐๐ บาท

แผ่นประกาศหรือใบปลิวในการหาเสียงเลือกตั้งที่มีการโฆษณาเป็นการค้าหรือ โฆษณาอื่น ๆ รวมอยู่ด้วย ให้ขออนุญาตตามข้อ ๑ และให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงาน เจ้าหน้าที่เรียกเก็บค่าธรรมเนียมตาม (๑) หรือ (๒) แล้วแต่กรณี

ข้อ ๘ หนังสืออนุญาตที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ออก ให้ก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับให้ใช้ได้ต่อไปจนกว่าหนังสืออนุญาตจะหมดอายุ

ให้ไว้ ณ วันที่ ๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๕

พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

+-----+
-----+

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๑๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ บัญญัติว่าการขออนุญาต การอนุญาตการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและการงดเว้นค่าธรรมเนียม ในการขออนุญาตกระทำการโฆษณาด้วยการปิด ทิ้ง หรือโปรยแผ่นประกาศหรือใบปลิวในที่ สาธารณะ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

[รก. ๒๕๓๕/๑๑๕/๑/๒๗ พุทธศักราช ๒๕๓๕]

กฎกระทรวง

ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๓๖)

ออกตามความในพระราชบัญญัติรักษาความสะอาด
และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง

พ.ศ. ๒๕๓๕

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ มาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติ
รักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
สาธารณสุขออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในกฎกระทรวงนี้

“ส้วมที่ต้องด้วยสัญลักษณ์” หมายความว่า ส้วมที่มีระบบการขับเคลื่อนอุจจาระและ
ปัสสาวะลงสู่ที่เก็บกักซึ่งจะต้องป้องกันสัตว์ แมลงพาหะนำโรคได้ และไม่ปนเปื้อนแหล่งน้ำธรรมชาติ
และน้ำใต้ดินทุกชั้นตอน

ข้อ ๒ ส้วมที่ต้องด้วยสัญลักษณ์ต้องมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) สร้างด้วยวัสดุทนทาน และทำความสะอาดง่าย

(๒) ห้องส้วมต้องมีขนาดเนื้อที่ภายในไม่น้อยกว่า ๐.๕๐ ตารางเมตรต่อหนึ่งที่นั่ง
และต้องมีความกว้างภายในไม่น้อยกว่า ๐.๕๐ เมตร ถ้าเป็นห้องอาบน้ำด้วยต้องมีเนื้อที่ภายในไม่น้อยกว่า
๑.๕๐ ตารางเมตร

(๓) ระยะดิ่งระหว่างพื้นถึงส่วนต่ำสุดของคานหรือเพดานหรือสิ่งอื่นที่ติดกับคาน
หรือเพดานต้องไม่น้อยกว่า ๒.๐๐ เมตร ทั้งที่มีและไม่มีระบบปรับอากาศ

(๔) ต้องมีช่องระบายอากาศไม่น้อยกว่าร้อยละสิบของพื้นที่ห้อง หรือมีพัดลมระบาย

อากาศ

(๕) มีแสงสว่างไม่น้อยกว่า ๑๐๐ ลักซ์

(๖) พื้นห้องส้วมต้องมีความลาดเอียงไม่น้อยกว่า ๑ : ๑๐๐ และมีจุดระบายน้ำที่ตั้งอยู่ในตำแหน่งต่ำสุดของพื้นห้อง

(๗) จัดให้มีกระดาษชำระหรือน้ำสำหรับชำระให้เพียงพอสำหรับห้องส้วมทุกห้อง รวมทั้งจัดให้มีการทำความสะอาดเป็นประจำทุกวัน

(๘) มีโถส้วมชนิดคอห่านสูงจากพื้นห้องไม่น้อยกว่า ๐.๒๐ เมตร

(๙) มีท่อระบายอุจจาระลงถังเก็บกักซึ่งต้องมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางไม่น้อยกว่า ๑๐ เซนติเมตร มีความลาดเอียงไม่น้อยกว่า ๑ : ๑๐

(๑๐) มีท่อระบายก๊าซขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางไม่น้อยกว่า ๒.๕๐ เซนติเมตร สูงเหนือหลังคาส้วมหรือสูงจนกลิ่นเหม็นของก๊าซไม่รบกวนผู้อื่น

ข้อ ๓ ให้เจ้าของร้านจำหน่ายอาหารและหรือเครื่องดื่มซึ่งจัดสถานที่ไว้สำหรับบริการลูกค้าได้ในขณะเดียวกันไม่ต่ำกว่ายี่สิบคนและเจ้าของสถานบริการการจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงหรือก๊าซสำหรับยานพาหนะ ต้องจัดให้มีส้วมที่ต้องด้วยสัญลักษณ์ตามข้อ ๒ และต้องจัดให้มีเครื่องสุขภัณฑ์ไว้ตามจำนวนอันสมควร แต่ต้องไม่น้อยกว่าอัตราที่กำหนดไว้ต่อไปนี้

(๑) สำหรับร้านจำหน่ายอาหารและหรือเครื่องดื่ม

จำนวนเก้าอี้สำหรับลูกค้า	ห้องส้วมชาย			ห้องส้วมหญิง	
	ส้วม	อ่างล้างมือ	ที่ปัสสาวะ	ส้วม	อ่างล้างมือ
๒๐-๓๐ ตัว	ให้มีส้วม ๑ ที่ อ่างล้างมือ ๑ ที่ และที่ปัสสาวะ ๑ ที่ ใช้ร่วมกันระหว่างเพศชายและเพศหญิง				
๓๑-๕๐ ตัว	๑	๑	๑	๑	๑
๕๑-๗๐ ตัว	๒	๒	๒	๒	๒
๗๑-๑๐๐ ตัว	๓	๓	๓	๓	๓
- กรณีที่มากกว่า ๑๐๐ ตัว	- ให้เพิ่มส้วม ที่ปัสสาวะ และอ่างล้างมืออย่างละ ๑ ที่ ทั้งห้องส้วมชายและห้องส้วมหญิง ต่อจำนวนเก้าอี้ สำหรับลูกค้านั่งรับประทานอาหารและหรือเครื่องดื่ม ที่เพิ่มขึ้นทุกๆ ๓๐ ตัว				

(๒) สำหรับสถานีบริการการจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงหรือก๊าซสำหรับยานพาหนะ

จำนวน หัวจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงหรือก๊าซ	ห้องส้วมชาย			ห้องส้วมหญิง	
	ส้วม	อ่างล้างมือ	ที่ปัสสาวะ	ส้วม	อ่างล้างมือ
๒-๘ หัวจ่าย	๒	๒	๒	๒	๒
๙-๑๖ หัวจ่าย	๓	๓	๓	๓	๓
๑๗-๒๔ หัวจ่าย	๔	๔	๔	๔	๔
- กรณีที่มากกว่า ๒๔ หัวจ่าย - ให้เพิ่มส้วม ที่ปัสสาวะ และอ่างล้างมืออย่างละ ๑ ที่ ทั้งห้องส้วมชายและห้องส้วมหญิง คอหัวจ่ายที่เพิ่มขึ้น ทุกๆ ๘ หัวจ่าย					

ข้อ ๔ กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันถัดจากวันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ให้ไว้ ณ วันที่ ๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๖

อาทิตย์ อุไรรัตน์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้กำหนดให้เจ้าของร้านจำหน่ายอาหารและหรือเครื่องดื่ม ซึ่งจัดสถานที่ไว้สำหรับบริการลูกค้าได้ในขณะเดียวกันไม่ต่ำกว่าสี่สิบคน และเจ้าของสถานบริการจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงหรือก๊าซสำหรับยานพาหนะ ต้องจัดให้มีส่วนที่คั่งด้วยสุขลักษณะ เพื่อให้ลูกค้าใช้ในระหว่างเปิดทำการค้า จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

ประกาศกระทรวงมหาดไทย

เรื่อง การจัดการมูลฝอย

พ.ศ. ๒๕๖๗

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรฐานการจัดการมูลฝอยให้ถูกต้อง ด้วยสุขลักษณะ มีประสิทธิภาพ และเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๓๔/๑ วรรคสอง วรรคสาม และวรรคเจ็ด แห่งพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การจัดการมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๗”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การจัดการมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๐

(๒) ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การจัดการมูลฝอย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๕

ข้อ ๔ ให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามประกาศนี้ และให้มีอำนาจตีความ วินิจฉัยปัญหา เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามประกาศนี้

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๕ ในประกาศนี้

“ราชการส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา

ข้อ ๖ การจัดการมูลฝอยตามประกาศนี้ให้ราชการส่วนท้องถิ่นดำเนินการตามหลักการ พัฒนาอย่างยั่งยืน โดยจัดให้มีระบบจัดการและกำจัดมูลฝอยที่มีประสิทธิภาพ เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ด้านอื่น ๆ ได้

ข้อ ๗ ราชการส่วนท้องถิ่นต้องรณรงค์สร้างความรู้ ความเข้าใจ และจิตสำนึกให้ประชาชน ในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการลดปริมาณและคัดแยกตามประเภทมูลฝอย เช่น มูลฝอยทั่วไป มูลฝอย อินทรีย์ มูลฝอยนำกลับมาใช้ใหม่ มูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตราย และมูลฝอยติดเชื้อ โดยทั้งมูลฝอย ลงภาชนะรองรับที่จัดให้อย่างถูกประเภท หรือจัดเก็บโดยใช้ถุงสีแยกประเภทมูลฝอย ทั้งนี้ เพื่อนำกลับมาใช้ใหม่และมีความรับผิดชอบในการจัดการมูลฝอย ณ แหล่งกำเนิด รวมถึงลดทั้งเปิดเผยข้อมูล และรายงานผลการดำเนินงานให้ประชาชนทราบ

หมวด ๒
การเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอย

ส่วนที่ ๑
ข้อความทั่วไป

ข้อ ๘ การเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยให้ดำเนินการตามความในหมวดนี้ และในกรณีที่มีกฎหมาย กฎ กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือมาตรฐานไว้เป็นการเฉพาะ ราชการส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่จะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือมาตรฐานนั้นด้วย

ส่วนที่ ๒
การเก็บและขนมูลฝอย

ข้อ ๙ ให้ราชการส่วนท้องถิ่นจัดให้มีภาชนะรองรับมูลฝอยหรือถุงเก็บมูลฝอยไว้ในที่สาธารณะและสถานสาธารณะให้เพียงพอและเหมาะสมกับประเภท ปริมาณมูลฝอย และกิจกรรมในสถานที่นั้น โดยอย่างน้อยต้องมีภาชนะรองรับมูลฝอยทั่วไปและมูลฝอยนำกลับมาใช้ใหม่

ราชการส่วนท้องถิ่นต้องจัดให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่เอกชนที่เปิดให้ประชาชนเข้าไปได้จัดให้มีภาชนะรองรับมูลฝอยหรือถุงเก็บมูลฝอยตามวรรคหนึ่ง

ข้อ ๑๐ ภาชนะรองรับมูลฝอยตามข้อ ๙ หรือถุงเก็บมูลฝอยต้องมีลักษณะที่เหมาะสมกับการใช้งานโดยมีสีเฉพาะสำหรับมูลฝอยแต่ละประเภท หรืออาจกำหนดข้อความหรือสัญลักษณ์อื่นซึ่งแสดงถึงมูลฝอยประเภทนั้นไว้อย่างชัดเจนที่ภาชนะรองรับมูลฝอยหรือถุงเก็บมูลฝอยแทนก็ได้

- (๑) สีน้ำเงิน สำหรับมูลฝอยทั่วไป
- (๒) สีเขียว สำหรับมูลฝอยอินทรีย์
- (๓) สีเหลือง สำหรับมูลฝอยนำกลับมาใช้ใหม่
- (๔) สีส้ม สำหรับมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตราย
- (๕) สีแดง สำหรับมูลฝอยติดเชื้อ

เพื่อความปลอดภัยอาจจัดภาชนะรองรับมูลฝอยตามวรรคหนึ่งให้มีลักษณะโปร่งใสก็ได้

ข้อ ๑๑ ให้ราชการส่วนท้องถิ่นประกาศกำหนดวัน เวลา สถานที่ และเส้นทางการเก็บและขนมูลฝอยให้ผู้ก่อให้เกิดมูลฝอยทราบล่วงหน้าเป็นเวลาพอสมควร

ในกรณีมีเหตุผลความจำเป็นทำให้ไม่สามารถเก็บและขนมูลฝอยตามประกาศในวรรคหนึ่งได้ให้แจ้งผู้ก่อให้เกิดมูลฝอยทราบล่วงหน้าโดยวิธีหนึ่งวิธีใดภายในเวลาอันสมควร

ข้อ ๑๒ การเก็บและขนมูลฝอยให้บรรจุไว้ในอุปกรณ์หรือยานพาหนะซึ่งกันน้ำและปิดอย่างมิดชิด รวมทั้งจัดการป้องกันไม่ให้มูลฝอย น้ำ หรือสิ่งอื่นอันเกิดจากมูลฝอยตกหล่นรั่วไหลออกจากอุปกรณ์หรือยานพาหนะนั้น และต้องดำเนินการอย่างรวดเร็ว โดยระมัดระวังไม่ให้เกิดผลกระทบต่อการจราจร สุขภาพอนามัย และคุณภาพชีวิตของประชาชน

ส่วนที่ ๓

การกำจัดมูลฝอย

ข้อ ๑๓ เพื่อประโยชน์ในการกำจัดมูลฝอย ให้คัดแยกมูลฝอยที่จัดเก็บได้ออกเป็นมูลฝอยที่ย่อยสลายง่าย มูลฝอยที่ย่อยสลายยาก และมูลฝอยที่ไม่ย่อยสลาย ก่อนนำไปกำจัด ทั้งนี้ การกำจัดให้ทำตามความเหมาะสมกับลักษณะทางกายภาพและคุณสมบัติของมูลฝอยนั้น หรือสอดคล้องกับสภาพภูมิสังคมและระมัดระวังให้เกิดผลกระทบต่อประชาชน ชุมชน และสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้ราชการส่วนท้องถิ่นส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนและชุมชนมีส่วนร่วมและสามารถพึ่งพาตนเองในการจัดการมูลฝอย ณ แหล่งกำเนิด โดยอย่างน้อยให้มีการคัดแยกมูลฝอยอินทรีย์ มูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตราย และมูลฝอยติดเชื้อ และกำจัดมูลฝอยอินทรีย์ในครัวเรือนหรือสถานประกอบการด้วยวิธีการหมักแบบเติมอากาศ เช่น การจัดทำถังขยะเปียกลดโลกร้อน การผลิตสารปรับปรุงดินการทำปุ๋ยอินทรีย์จากเศษกิ่งไม้และใบไม้ และให้มีการคัดแยกมูลฝอยที่เป็นพลาสติกออกจากมูลฝอยประเภทอื่นเพื่อมิให้นำมูลฝอยที่เป็นพลาสติกไปกำจัดรวมกับมูลฝอยประเภทอื่น ทั้งนี้ เพื่อมิให้กระทบต่อสิ่งแวดล้อมและคำนึงถึงการนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ด้านอื่น ๆ

ข้อ ๑๔ การกำจัดมูลฝอย ให้มีระบบคัดแยกมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายและมูลฝอยพลาสติกเพื่อนำไปกำจัดตามหลักวิชาการ หรือจัดให้มีระบบบดย่อยมูลฝอยพลาสติกให้เป็นชิ้นเล็ก ก่อนนำไปกำจัดโดยให้ดำเนินการวิธีการหนึ่งหรือวิธีการใดตามกฎหมายกระทรวงเกี่ยวกับการจัดการมูลฝอยตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ดังนี้

- (๑) การฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล
- (๒) การหมักทำปุ๋ยหรือก๊าซชีวภาพ
- (๓) การกำจัดด้วยพลังงานความร้อน
- (๔) การแปรสภาพเป็นเชื้อเพลิง
- (๕) การแปรสภาพเป็นพลังงานไฟฟ้า
- (๖) วิธีอื่นตามที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด หรือคณะกรรมการจังหวัดให้คำแนะนำ

การกำจัดมูลฝอยข้ามเขตไปในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ต้องได้รับความเห็นชอบจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นด้วย

การกำจัดมูลฝอยข้ามเขตจังหวัด ให้เสนอคณะกรรมการจังหวัดของพื้นที่ที่เป็นที่ตั้งของสถานที่กำจัดมูลฝอยให้ความเห็นชอบก่อนดำเนินการ

กรณีที่ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นหรือคณะกรรมการจังหวัดไม่ให้ความเห็นชอบตามวรรคสองหรือวรรคสาม แล้วแต่กรณี ให้ราชการส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องพิจารณาหาข้อยุติร่วมกัน

หมวด ๓

การจ้าง การร่วมดำเนินการหรือการมอบหมาย และการร่วมลงทุนให้เก็บ ขน หรือกำจัดมูลฝอย

ส่วนที่ ๑

การจ้างเอกชนเก็บ ขน หรือกำจัดมูลฝอย

ข้อ ๑๕ การจ้างเอกชนดำเนินการเก็บ ขน หรือกำจัดมูลฝอย ให้ราชการส่วนท้องถิ่นปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐโดยอนุโลม

ส่วนที่ ๒

การร่วมดำเนินการหรือการมอบหมายหน่วยงานของรัฐหรือราชการส่วนท้องถิ่นอื่นเก็บ ขน หรือกำจัดมูลฝอย

ข้อ ๑๖ ในกรณีที่ราชการส่วนท้องถิ่นเห็นว่าการร่วมดำเนินการกับหน่วยงานของรัฐหรือราชการส่วนท้องถิ่นอื่นจะเป็นประโยชน์แก่ประชาชนในท้องถิ่นมากกว่าการที่ราชการส่วนท้องถิ่นจะดำเนินการเอง ราชการส่วนท้องถิ่นอาจร่วมกับหน่วยงานของรัฐ หรือราชการส่วนท้องถิ่นอื่นในการดำเนินการเก็บ ขน หรือกำจัดมูลฝอย

กรณีราชการส่วนท้องถิ่นมอบหมายหน่วยงานของรัฐหรือราชการส่วนท้องถิ่นอื่นจะเป็นประโยชน์แก่ประชาชนในท้องถิ่นมากกว่าการที่ราชการส่วนท้องถิ่นจะดำเนินการเอง ราชการส่วนท้องถิ่นอาจมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐหรือราชการส่วนท้องถิ่นอื่น ในการดำเนินการเก็บ ขน หรือกำจัดมูลฝอย

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้ราชการส่วนท้องถิ่นปฏิบัติตามแนวทางในประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นว่าด้วยการทำความตกลงร่วมมือกันจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยอนุโลม ทั้งนี้ ให้หน่วยงานของรัฐปฏิบัติเสมือนเป็นราชการส่วนท้องถิ่นตามประกาศนี้ด้วย

ข้อ ๑๗ เพื่อให้มีระบบจัดการและกำจัดมูลฝอยที่มีประสิทธิภาพ เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ด้านอื่น ๆ ได้ ในการดำเนินการของราชการส่วนท้องถิ่นตามข้อ ๑๖ ให้คณะกรรมการจังหวัด หรือคณะกรรมการกลาง แล้วแต่กรณี มีหน้าที่แนะนำและกำกับราชการส่วนท้องถิ่นในการรวมกลุ่มของราชการส่วนท้องถิ่นภายในจังหวัด ทั้งนี้ ตามแนวทางที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

กรณีราชการส่วนท้องถิ่นไม่อาจดำเนินการตามวรรคหนึ่งได้ หรือกรณีมีการดำเนินการข้ามเขตจังหวัดให้ราชการส่วนท้องถิ่น โดยคำแนะนำของคณะกรรมการจังหวัด หรือคณะกรรมการกลาง

แล้วแต่กรณี ขอทำความเข้าใจกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยหรือผู้ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมอบหมายก่อนดำเนินการ

ส่วนที่ ๓

การมอบให้เอกชนดำเนินการหรือร่วมดำเนินการร่วมลงทุนในการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอย

ข้อ ๑๘ ราชการส่วนท้องถิ่นอาจมอบให้เอกชนดำเนินการหรือร่วมดำเนินการร่วมลงทุนเพื่อเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอย หากจะเป็นประโยชน์แก่ประชาชนในท้องถิ่นมากกว่าการที่ราชการส่วนท้องถิ่นจะดำเนินการเอง ซึ่งจะต้องเป็นไปเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของการร่วมลงทุนระหว่างราชการส่วนท้องถิ่นและเอกชน ดังต่อไปนี้

(๑) ความสอดคล้องกับแผนพัฒนาท้องถิ่น แผนพัฒนาจังหวัด และการรวมกลุ่มของราชการส่วนท้องถิ่นภายในจังหวัด

(๒) ความเป็นหุ้นส่วนระหว่างราชการส่วนท้องถิ่นและเอกชน ซึ่งต้องมีการจัดสรรความเสี่ยงและผลประโยชน์ตอบแทนให้แก่เอกชนอย่างเป็นธรรม โดยคำนึงถึงความสำเร็จและความคุ้มค่าในการดำเนินโครงการร่วมลงทุน

(๓) การรักษาวินัยการเงินการคลังของราชการส่วนท้องถิ่น

(๔) การใช้ความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และนวัตกรรมของเอกชนในการให้บริการสาธารณะ และการถ่ายทอดความรู้ ความสามารถ และความเชี่ยวชาญไปยังราชการส่วนท้องถิ่นและบุคลากรส่วนท้องถิ่น

(๕) ความโปร่งใสและตรวจสอบได้ในการจัดทำและดำเนินโครงการร่วมลงทุน รวมถึงกระบวนการตัดสินใจที่เกี่ยวข้อง

(๖) สิทธิและประโยชน์ของประชาชนจากโครงการร่วมลงทุน

ข้อ ๑๙ ในการดำเนินโครงการตามข้อ ๑๘ ให้ราชการส่วนท้องถิ่นจัดทำโครงการที่จะให้มีการร่วมลงทุนเสนอคณะกรรมการจังหวัด หรือคณะกรรมการกลาง กรณีกรุงเทพมหานคร เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบโดยราชการส่วนท้องถิ่นต้องจัดทำรายงานการศึกษาและวิเคราะห์โครงการ ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย

(๑) ความเป็นมาของโครงการ หลักการและเหตุผลในการจัดทำโครงการ รวมถึงความสอดคล้องกับแผนพัฒนาราชการส่วนท้องถิ่น แผนพัฒนาจังหวัด และการรวมกลุ่มของราชการส่วนท้องถิ่นภายในจังหวัด

(๒) สำคัญของโครงการ ซึ่งรวมถึงวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ขอบเขตและระยะเวลาของโครงการ ประมาณการต้นทุนและค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการ รวมทั้งรายละเอียดการคำนวณมูลค่าโครงการ

(๓) ความพร้อมในการจัดทำและดำเนินโครงการที่แสดงให้เห็นถึงผลกระทบต่อความสำเร็จของโครงการ รวมถึงความพร้อมในด้านการได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์หรือสิทธิในการใช้ทรัพย์สิน ผลกระทบต่อประชาชนจากการดำเนินโครงการ และกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จโครงการ

(๔) ความเป็นไปได้ของโครงการในด้านเทคนิค ด้านเทคโนโลยี ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านกฎหมาย ด้านการเงิน หรือด้านเศรษฐศาสตร์ โดยต้องระบุสมมติฐานที่ใช้ในการศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการด้วย

(๕) ความเสี่ยงของโครงการ รวมถึงการระบุความเสี่ยง การพิจารณาถึงโอกาสที่จะเกิดความเสียหายผลกระทบในกรณีที่เกิดความเสี่ยงขึ้นและวิธีบริหารจัดการความเสี่ยงในด้านต่าง ๆ

(๖) ทางเลือกและรูปแบบการร่วมลงทุนระหว่างราชการส่วนท้องถิ่นและเอกชน การจัดสรรหน้าที่และความรับผิดชอบ การจัดสรรความเสี่ยง และผลประโยชน์ตอบแทนให้แก่เอกชนอย่างเป็นธรรม โดยคำนึงถึงการให้เอกชนใช้ความรู้ ความสามารถความเชี่ยวชาญและนวัตกรรมในโครงการ

(๗) ความพร้อมของราชการส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำและดำเนินโครงการรวมถึงความเห็นของราชการส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง ปัญหาหรืออุปสรรคที่อาจกระทบต่อความสำเร็จของโครงการ พร้อมทั้งแนวทางในการแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรคดังกล่าว

(๘) ผลการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๒๐ ในกรณีโครงการที่จะมอบให้เอกชนดำเนินการหรือร่วมดำเนินการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยโดยการร่วมลงทุนระหว่างราชการส่วนท้องถิ่นและเอกชนตามข้อ ๑๔ (๕) ให้ราชการส่วนท้องถิ่นเจ้าของโครงการจัดทำหลักการของโครงการเสนอต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบพร้อมทั้งรายงานการศึกษาและวิเคราะห์โครงการตามข้อ ๑๔ ซึ่งหลักการของโครงการให้มีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

(๑) วัตถุประสงค์ของโครงการ

(๒) ขอบเขตของโครงการ

(๓) รูปแบบการร่วมลงทุนระหว่างราชการส่วนท้องถิ่นและเอกชน ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย หน้าที่และความรับผิดชอบของราชการส่วนท้องถิ่นและเอกชนในการดำเนินโครงการระยะเวลาของโครงการ กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินของโครงการ และการแบ่งผลประโยชน์ตอบแทนระหว่างราชการส่วนท้องถิ่นและเอกชน

(๔) เรื่องอื่น ๆ (ถ้ามี)

ในกรณีที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยไม่เห็นชอบตามที่ราชการส่วนท้องถิ่นเจ้าของโครงการเสนอ ให้แจ้งเหตุผลที่ไม่เห็นชอบและให้ราชการส่วนท้องถิ่นเจ้าของโครงการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมหลักการของโครงการหรือรายงานการศึกษาและวิเคราะห์โครงการเพื่อนำเสนอรัฐมนตรีว่าการ

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาให้ความเห็นชอบอีกครั้ง คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยนี้ ให้เป็นที่สุด และให้ถือปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ข้อ ๒๑ เมื่อราชการส่วนท้องถิ่นได้จัดทำรายงานการศึกษาและวิเคราะห์โครงการตามข้อ ๑๙ และคณะกรรมการจังหวัด หรือคณะกรรมการกลาง ได้พิจารณาให้ความเห็นชอบรายงานการศึกษา และวิเคราะห์โครงการตามข้อ ๑๙ แล้ว หรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยให้ความเห็นชอบ หลักการโครงการพร้อมกับรายงานการศึกษาและวิเคราะห์โครงการตามข้อ ๒๐ แล้ว ให้ราชการ ส่วนท้องถิ่นเจ้าของโครงการคัดเลือกเอกชน โดยนำหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในกฎหมาย ว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐมาใช้บังคับโดยอนุโลมตามความเหมาะสม

ในกรณีที่ไม้อาจดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ราชการส่วนท้องถิ่นเจ้าของโครงการอาจพิจารณา คัดเลือกเอกชนโดยวิธีเฉพาะเจาะจงโดยนำหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อ จัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐมาใช้บังคับโดยอนุโลม และให้ขอความเห็นชอบผู้ว่าราชการจังหวัด หรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย แล้วแต่กรณี เฉพาะกรณี ดังต่อไปนี้

(๑) มีความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องมอบหมายให้เอกชนดำเนินการหรือร่วมดำเนินการ อันเนื่องมาจากเหตุการณ์ที่ไม่อาจคาดหมายได้ ซึ่งหากใช้วิธีประกาศเชิญชวนทั่วไปหรือวิธีคัดเลือก อาจก่อให้เกิดความล่าช้าและอาจทำให้เกิดความเสียหายร้ายแรงต่อประโยชน์สาธารณะ

(๒) เป็นข้อเสนอที่โดยลักษณะและขนาดของการดำเนินการแล้ว หากใช้วิธีประกาศเชิญชวนทั่วไป หรือวิธีคัดเลือกจะไม่คุ้มค่าสำหรับการดำเนินการ

(๓) เป็นข้อเสนอที่ต้องให้เอกชนซึ่งมีคุณสมบัติทางเทคนิคเป็นการเฉพาะและเอกชนลักษณะ ดังกล่าวนั้นมีเพียงรายเดียว

ข้อ ๒๒ ราชการส่วนท้องถิ่นอาจว่าจ้างที่ปรึกษาร่วมจัดทำรายงานการศึกษาและวิเคราะห์ โครงการตามข้อ ๑๙ โดยดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ

ส่วนที่ ๔

การทำสัญญา

ข้อ ๒๓ เมื่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยให้ความเห็นชอบหลักการโครงการพร้อมกับ รายงานการศึกษาและวิเคราะห์โครงการตามข้อ ๒๐ แล้ว แต่ยังไม่มีการทำสัญญา หากราชการ ส่วนท้องถิ่นมีความประสงค์จะทำการแก้ไขเปลี่ยนแปลงหลักการอันเป็นสาระสำคัญและการแก้ไขนั้น ไม่ทำให้ราชการส่วนท้องถิ่นเสียประโยชน์ให้ราชการส่วนท้องถิ่นขอทำความตกลงกับรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงมหาดไทย ในกรณีที่เป็นการแก้ไขเปลี่ยนแปลงหลักการซึ่งไม่ถือว่าเป็นสาระสำคัญ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาให้ความเห็นชอบ สำหรับกรุงเทพมหานครให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย พิจารณาให้ความเห็นชอบ

การแก้ไขหลักการอันเป็นสาระสำคัญมีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ดังนี้

(๑) การแก้ไขเปลี่ยนแปลงลักษณะของการดำเนินการ การเปลี่ยนแปลงขอบเขตของเนื้อหา การเปลี่ยนแปลงการให้บริการ หรือการเปลี่ยนแปลงการดำเนินการ โดยการแก้ไขเปลี่ยนแปลงในลักษณะที่กำหนดไว้ในข้อนี้จะต้องทำให้ผลลัพธ์ในเชิงการให้บริการสาธารณะตามเป้าประสงค์เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมหรือเป็นการเพิ่มผลประโยชน์ให้แก่คู่สัญญาฝ่ายเอกชน

(๒) การแก้ไขเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับผลประโยชน์ของรัฐไม่ว่าในรูปแบบใด ๆ ซึ่งรวมถึงการเปลี่ยนแปลงผลประโยชน์ตอบแทนในรูปตัวเงิน หรือส่วนแบ่งรายได้ การเปลี่ยนแปลงกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินของโครงการและการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับการระงับข้อพิพาท

(๓) การเปลี่ยนตัวคู่สัญญา หรือการเปลี่ยนโครงสร้างองค์กร อันมีผลทำให้ไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้

(๔) การเปลี่ยนแปลงระยะเวลาของสัญญา

(๕) การเปลี่ยนแปลงหลักประกันสัญญา

(๖) การเปลี่ยนแปลงอัตราค่าบริการ หรือการเปลี่ยนแปลงคุณภาพการให้บริการ

ข้อ ๒๔ เมื่อได้ผลการคัดเลือกเอกชนและร่างสัญญาร่วมลงทุนที่ผ่านการเจรจากับเอกชนที่ได้รับการคัดเลือกแล้ว ให้ราชการส่วนท้องถิ่นเจ้าของโครงการนำส่งร่างสัญญาร่วมลงทุนดังกล่าวให้สำนักงานอัยการสูงสุดตรวจพิจารณาภายในสิบห้าวัน

เมื่อสำนักงานอัยการสูงสุดได้ตรวจพิจารณาร่างสัญญาร่วมลงทุนและส่งมอบให้ราชการส่วนท้องถิ่นเจ้าของโครงการแล้ว ให้ราชการส่วนท้องถิ่นเจ้าของโครงการลงนามในสัญญาที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานอัยการสูงสุดกับเอกชนที่ได้รับการคัดเลือกต่อไป

ข้อ ๒๕ เมื่อมีการทำสัญญากับเอกชนที่ร่วมลงทุนแล้ว หากมีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ทางราชการหรือประโยชน์สาธารณะต้องแก้ไขสัญญาโดยต้องอยู่ภายใต้หลักการที่ได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยนั้น ให้ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาให้ความเห็นชอบ สำหรับกรุงเทพมหานครให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครพิจารณาให้ความเห็นชอบ

การแก้ไขสัญญาตามวรรคหนึ่ง ให้ราชการส่วนท้องถิ่นส่งร่างสัญญาที่แก้ไขนั้นไปให้สำนักงานอัยการสูงสุดตรวจพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อน แล้วให้ผู้บริหารท้องถิ่นเจ้าของโครงการลงนามในสัญญาที่ได้แก้ไขนั้น

ข้อ ๒๖ ในกรณีที่สัญญาของโครงการจะสิ้นสุดลงอย่างน้อยหนึ่งปี ให้ราชการส่วนท้องถิ่นเจ้าของโครงการจัดทำแนวทางการดำเนินโครงการต่อเนื่องจากโครงการภายหลังจากสัญญาร่วมลงทุนสิ้นสุดโดยเปรียบเทียบกรณีที่ราชการส่วนท้องถิ่นดำเนินการเองและกรณีที่มอบหมายให้เอกชนดำเนินการหรือร่วมดำเนินโครงการร่วมลงทุน เสนอผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาให้ความเห็นชอบ โดยคำแนะนำของคณะกรรมการจังหวัด สำหรับกรุงเทพมหานครให้เสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย โดยคำแนะนำของคณะกรรมการกลาง

เมื่อได้รับความเห็นชอบตามวรรคหนึ่งแล้วให้ราชการส่วนท้องถิ่นดำเนินการเสมือนหนึ่งเป็นโครงการใหม่โดยให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในประกาศนี้

ข้อ ๒๗ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของทางราชการและกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ให้ราชการส่วนท้องถิ่นเจ้าของโครงการจัดทำข้อมูลของโครงการ กระบวนการคัดเลือกเอกชน ผลการคัดเลือกเอกชน และสัญญาร่วมลงทุนรวมทั้งการแก้ไขสัญญาร่วมลงทุน เพื่อให้หน่วยงานที่มีหน้าที่และอำนาจตรวจสอบสามารถตรวจสอบได้ตลอดเวลาและเปิดเผยสรุปข้อมูลโครงการร่วมลงทุนในรูปแบบที่เข้าใจง่ายต่อสาธารณชนให้ทราบเป็นการทั่วไปโดยประกาศเผยแพร่ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของราชการส่วนท้องถิ่นเจ้าของโครงการภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ลงนามในสัญญาร่วมลงทุนแล้ว

หมวด ๔

การดำเนินการ ใช้ และหาประโยชน์

ข้อ ๒๘ ให้คณะกรรมการจังหวัด หรือคณะกรรมการกลาง แล้วแต่กรณี ให้คำแนะนำแก่ราชการส่วนท้องถิ่นในการนำมูลฝอยที่จัดเก็บได้ไปดำเนินการ ใช้ หรือหาประโยชน์โดยวิธีการจำหน่าย จ่าย โอน ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงศักยภาพ ต้นทุน ความคุ้มค่า และประโยชน์ของทางราชการเป็นสำคัญ

ข้อ ๒๙ ราชการส่วนท้องถิ่นร่วมกับผู้ได้รับมอบหมายอาจนำมูลฝอยที่จัดเก็บได้ไปดำเนินการใช้ หรือหาประโยชน์โดยวิธีการจำหน่าย จ่าย โอน ตามข้อ ๒๘ และข้อตกลงในหมวด ๓

ข้อ ๓๐ กรณีที่ราชการส่วนท้องถิ่นรณรงค์ให้มีส่วนร่วมในการลดปริมาณมูลฝอย ณ แหล่งกำเนิด ตามข้อ ๗ จนถึงการจัดมูลฝอย ซึ่งมีผลทำให้เกิดการลด หรือกักเก็บก๊าซเรือนกระจก ราชการส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการขอรับการรับรองจากองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) หรือองค์กรอื่นที่องค์กรระหว่างประเทศให้การรับรองปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ลดหรือกักเก็บได้ พร้อมทั้งได้มีการบันทึกในระบบทะเบียนคาร์บอนเครดิต ทั้งนี้ ผู้ที่ประสงค์จะเข้าร่วมโครงการให้ยื่นใบสมัครตามแบบที่ราชการส่วนท้องถิ่นกำหนด

กรณีการขอรับรองปริมาณก๊าซเรือนกระจกและบันทึกทะเบียนระบบคาร์บอนเครดิตตามวรรคหนึ่ง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอาจดำเนินการแทนราชการส่วนท้องถิ่นก็ได้

ข้อ ๓๑ ราชการส่วนท้องถิ่นอาจขอให้องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) หรือองค์กรอื่นที่เกี่ยวข้องพิจารณาให้การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพ ตลอดจนให้คำแนะนำเกี่ยวกับการบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจกตามประกาศนี้ได้

ข้อ ๓๒ โครงการที่ราชการส่วนท้องถิ่นได้ดำเนินการและเกิดการลดก๊าซเรือนกระจก ในปริมาณที่สามารถเป็นประโยชน์ได้ ให้ราชการส่วนท้องถิ่นแจ้งความประสงค์ต่อองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) เพื่อดำเนินการให้เป็นโครงการที่ได้รับการรับรอง

ข้อ ๓๓ ในกรณีที่ราชการส่วนท้องถิ่นประสงค์จะขายคาร์บอนเครดิตที่เกิดจากโครงการตามประกาศนี้ ให้คำนึงถึงความเหมาะสมของราคาและระยะเวลาที่ผูกพันตามสัญญา โดยการกระทำดังกล่าวต้องไม่ก่อให้เกิดภาระผูกพันเกินสมควร

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๓๔ การจัดการมูลฝอยที่ได้ดำเนินการก่อนวันที่ประกาศนี้ใช้บังคับ และยังคงดำเนินการไม่แล้วเสร็จ ให้ดำเนินการต่อไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนดของท้องถิ่น ประกาศ มติ หนังสือสั่งการ และคำสั่งที่ใช้อยู่ในขณะนั้นจนกว่าจะแล้วเสร็จ

ในกรณีการดำเนินการยังไม่แล้วเสร็จตามวรรคหนึ่ง หากราชการส่วนท้องถิ่นเห็นว่าการดำเนินการตามประกาศนี้เหมาะสมและเป็นประโยชน์มากกว่า ให้เสนอคณะกรรมการจังหวัดหรือคณะกรรมการกลาง แล้วแต่กรณี พิจารณาถึงความเหมาะสมและประโยชน์ของรัฐ และให้คำแนะนำราชการส่วนท้องถิ่นเพื่อดำเนินการตามประกาศนี้ได้ ทั้งนี้ ให้การดำเนินการที่ทำไปแล้วตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนดของท้องถิ่น ประกาศ มติ หนังสือสั่งการ และคำสั่ง ให้ถือเป็นการดำเนินการตามประกาศนี้และให้ดำเนินการต่อไปเฉพาะในส่วนที่ยังไม่ได้ดำเนินการตามประกาศนี้

ข้อ ๓๕ ในกรณีที่กฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนดของท้องถิ่น ประกาศ มติ หนังสือสั่งการ และคำสั่งที่ใช้ก่อนวันที่ประกาศนี้ใช้บังคับ มีการอ้างอิงถึงโครงการที่มอบให้เอกชนดำเนินการหรือร่วมดำเนินการ ให้ถือว่าการอ้างอิงดังกล่าวในกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนดของท้องถิ่น ประกาศ มติ หนังสือสั่งการ และคำสั่ง หมายถึงโครงการร่วมลงทุนตามประกาศนี้

โครงการใดที่อยู่ระหว่างการดำเนินการตามหมวด ๓ ส่วนที่ ๒ แห่งประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การจัดการมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๐ ให้ราชการส่วนท้องถิ่นดำเนินการตามหมวดนั้นต่อไปจนแล้วเสร็จ

ในกรณีที่ยังไม่ได้ลงนามในสัญญาตามวรรคหนึ่ง หากราชการส่วนท้องถิ่นเห็นว่าการดำเนินการตามประกาศนี้เหมาะสมและเป็นประโยชน์มากกว่า ให้เสนอคณะกรรมการจังหวัดหรือคณะกรรมการกลาง แล้วแต่กรณี พิจารณาถึงความเหมาะสมและประโยชน์ของรัฐและให้คำแนะนำราชการส่วนท้องถิ่นเพื่อดำเนินการตามประกาศนี้ได้ ทั้งนี้ การดำเนินการที่ทำไปแล้วตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนดของท้องถิ่น ประกาศ มติ หนังสือสั่งการ และคำสั่ง ให้ถือเป็นการดำเนินการตามประกาศนี้ และให้ดำเนินการต่อไปเฉพาะในส่วนที่ยังไม่ได้ดำเนินการตามประกาศนี้ เว้นแต่ การทำสัญญาตามหมวด ๓ ส่วนที่ ๔ ให้ราชการส่วนท้องถิ่นดำเนินการตามประกาศนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๗

อนุทิน ชาญวีรกูล

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย